

TELEFON : 150 85

TARİH : 18.4.1978

SAYI : 1978/19

Sendikalarımızın ve demokratik örgütlerimiz de katıldıkları 14.4.1978 tarihinde yapılan komite toplantılarında, sayın örgüt temsilcilerinin önerileri, Bölgemiz 1 Mayıs üst komitesi tarafından değerlendirilerek aşağıdaki biçimde karara bağlanmıştır:

A- 1 MAYIS ÖNCESİ BÖLGE İÇİ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN KARARLAR :

I-ARABA TEMİNİ KONUSUNDA;

1-İstanbulda yapılacak olan 1 Mayıs kutlamalarına katılmak isteyen her örgüt üyesinden yalnızca Gidiş-Dönüş ücreti olarak 100.-TL (Yüz TL) alınacaktır. Kumanya yaptırılmayacaktır. Ayrıca yalnız gidiş veya yalnız geliş için herhangi bir organizasyon yapılmayacaktır.

2-Her örgütün hazırlık komitesi başkanı, 1 Mayıs'a katılacak üyelerinin isim listesini ve peşin olarak alacağı (kişi başına 100.-TL hesabıyla) toplanan parayı en geç 28.Nisan.1978 Cuma günü akşamına kadar, Bölge 1 Mayıs Hazırlık Komitesi ve Tekstil Sendikası Bursa Şube Başkanı sayın Ali Aykut 'a veya görevlendireceği kişiye teslim etmeleri gerekmektedir. 28.4.1978 tarihinden sonraki katılma talepleri karşılanmaya çalışılacaktır. Ancak mevcut koşullar nedeniyle bu tarihten sonraki talepler garanti edilemediğinden, demokratik örgütlenimizin yukarıda belirtilen tarihe kadar gerekli çalışmaları yapmalarını önemle rica ederiz.

3-Komitemizce her arabaya bir numara verilecek ve bu numaralar herkesin görebileceği bir biçimde arabaların ön camlarına yerleştirilecektir. Her örgüt bu numaralardan kendi otobüsünü bulacaktır. Arabalara, mevcut numaralar ile Bölge 1 Mayıs komitesinin öngöreceği flamalardan başka herhangi bir flama, afiş veya pankart ve benzeri şeyler asılmayacaktır.

4-28.4.1978 günü akşamına kadar sendikalarımızdan ve diğer demokratik örgütlerden gelen listeler, Bölge 1 Mayıs hazırlık komitesi başkanı tarafından mevcut arabalara dağıtılacaktır. Bu dağıtımda temel ilkenin "her örgüte bir veya yeterli araba temini" olmasına çalışılacaktır. Ancak bir arabayı dolduramayan veya doldurupta artan bir sayı olursa, aynı durumda olan diğer bir demokratik örgütün üyeleri ile birlikte arabalara yerleştirilecektir. Ancak bu yerleşime ilişkin yapılan düzenleme, 29.4.1978 günü saat 18:00'de, sendikalarımızın ve diğer demokratik örgütlerin hazırlık komitesi başkanlarıyla yapılacak ortak toplantıda, sayın örgüt temsilcilerinin onayından sonra kesinlik kazanacaktır.

II-AFİŞLEME ÇALIŞMALARI KONUSUNDA;

1-Bölgemizin afişlenmesi için yapılacak giderleri karşılamak için her örgütün kendi olanaklarını kullanarak gerek araç ve gereç,gerekse eleman temininde yardımları gerekmektedir.

Bu nedenle tüm sendikalarımızın ve demokratik örgütlerin;

- a)Afişleme için ellerinde mevcut bulunan kova,fırça,boya vb.malzemelerinden,bölgemizin afişlenmesi için tahsis edebilecekleri adet ve miktarları,
- b)Keza afişleme günü en büyük ihtiyaçlarımızdan biriside vasıtaadır.Afişleme günü sürücüsüyle birlikte komitemize vasıta verebilecek örgütlerin vasıta sayılarını,
- c)Yine afişleme günü fiilen afişlemeye katılacak arkadaşlarımızın sayı ve mümkünse isimlerini gösterir listeleri,
- d)Afişlemede güvenlik ekiplerini oluşturacak arkadaşların sayı ve mümkünse isimlerini gösterir listelerin,

21.4.1978 Cuma günü DİSK 8.Bölge temsilciliğinde saat:18:00'de yapılacak toplantıda bildirmeleri rica olunur.

2-Afişleme şehir içinde aşağıda belirtilen 6 ana bölge içinde yapılacaktır. İlçeler ile sanayii bölgesinin afişlenmesi ayrıca organize edilecektir.

Bu bölgeler:

1-Tıp Fakültesi	-----	Garaj	Arası
2-Hürriyet Mah.	-----	"	"
3-Emirsultan	-----	Heykel	"
4-Çekirge	-----	"	"
5-Mesken	-Davutkadı yolu --	Dört yol	"
6-Tophane	-Muradiye Yolu----	Çelikpalas	arası

3-Afişleme için çıkış merkezleri ve ekiplerin oluşumu daha sonra belirlenip, örgütlere duyurulacaktır.

4-Bursa içi afişlemesinde,yanlızca DİSK'in belirttiği sloganlar kullanılacak, bunların dışında herhangi bir slogan yazılmayacaktır.Ayrıca her sloganın altına yanlızca"DİSK" imzası atılacaktır.

5-DİSK 8.Bölge temsilciliği olarak en kısa zamanda şehrin belirli yerlerine 1 Mayıs'ı simgeleyen veya emekçi halkımızı 1 Mayıs kutlamalarına çağırarak bez pankartlar asılacaktır.

B- 1 MAYIS GİDİŞ GÜNÜNE İLİŞKİN KARARLAR :

1-Arabaların kalkış yeri MADEN-İŞ SENDİKASI 13.BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ Binasının önü olarak belirlenmiştir.(Heykelin karşısı)

2-Hareket saati,30.Nisan.1978 pazar günü saat 24:00 olarak kararlaştırılmıştır. tüm örgütlerin,1 mayıs4a katılacak üyelerinin en geç bu saatte belirtilen kalkış yerinde bulunmaları gerekmektedir,Kalkış saatinden önce,kalkış yerine gelmek için kolaylıkla vasıta bulabilecekleri düşüncesiyle,uzak semtlerde oturanlara herhangi bir servis temin edilmeyecektir.

3-Her örgütün Hazırlık ve güvenlik komitesi temsilcileri,30.4.1978 günü en geç saat 21:00'de Maden-İş Sendikasının lokalinde toplanmaları ve üyelerinin otobüslere yerleştirilmelerine yardımcı olmalarında yarar umulmaktadır.

4-Her otobüse Bölge 1 Mayıs Güvenlik komitesi başkanı tarafından işçilerden oluşturulacak yeterli güvenlik sorumluları yerleştirilecektir.Bu güvenlik sorumluları,o otobüste yer alan örgütün güvenlik sorumlusuyla ortaklaşa görev yapacaklardır.

5-Ayrıca her otobüsün güvenlik sorumlusuna,komitemizce önceden hazırlanacak matbuu listeler verilecektir.Güvenlik sorumluları elinde,bu listelere,arabasında yer alan kişilerin ad ve soyadları ile bağlı oldukları örgütün ismini yazacaktır.1 Mayıs dönüşü bu listeler ile yoklama yapılacaktır.Listeler iki nüsha olup,listenin bir nüshası,en geç İstanbul'a varıldığında hemen Bölge 1 Mayıs Güvenlik sorumlusu sayın Özcan PEKŞEN'e verilecektir.Diğer nüsha otobüsün güvenlik sorumlusunda kalacaktır.

6-Hareketten önce,konvoyda ki tüm otobüsler,Bölge 1 Mayıs güvenlik komitesi başkanı tarafından oluşturulan merkezi güvenlik ekibi ile tüm demokratik örgütlerin güvenlik komitesi sorumlularından meydana getirilecek bir komite tarafından aramaya tabi tutulacaktır.

Bölge 1 Mayıs üst komitesi,sendikalarımızın ve diğer demokratik örgüt-üyelerinden hiçbirinin,herhangi bir provakasyona meydan vermeyecekleri ve başkalarını rahatsız edecek davranışlarda bulunmayacakları konusunda kesin inanca sahiptir.Ancak kitlenin huzuru için her örgütün kendi üyelerini bu amaçla bir kez daha uyarmalarında yarar umulmaktadır.

7-Yine tüm örgütlerin 1 Mayıs Komite sorumlularının,kendi üyelerini,hareketten önce yanlarında hüviyetlerini belirtir kimlik belgeleri ile yeterli para ve telefon jetonu bulundurmaları konusunda da uyarmalarını rica ederiz.

8-Hareket saatine göre gerekiyorsa,yolda ihtiyaçların karşılanması için belirli bir süre mola verilebilecektir.

9-DİSK 8.Bölge Temsilciliği,teybi bulunan otobüslere marş bantları temin etme konusunda gerekli çalışmaları yapacaktır.

C- 1 MAYIS VE SONRASINA İLİŞKİN KARARLAR:

1- 1 Mayıs kutlamalarına,DİSK 8.Bölge Temsilciliği olarak hep beraber mi,yoksa her sendikanın ve demokratik örgütlerin kendi merkezlerinin kortejlerinde mi yer alacakları henüz belli olmamıştır.Bu konuda DİSK genel merkezinden gelecek talimat,DİSK 8.Bölge temsilcisi tarafından örgütlere ayrıca duyurulacaktır.

2-İstanbul'a son varış yeri tüm otobüsler için BEŞİKTAŞ'dır.Ayrıca başka semtlere otobüs çıkartılmayacaktır.

3-Dönüş yeri Kabataş Arabalı Vapur İskelesi önü olacaktır.Kutlamaların bitiminde,tüm örgüt üyelerinin kabataş vapur iskelesi önünde bulunmaları zorunludur.

4-Dönüş saati ise 19:00'dur. Tüm arkadaşların en geç bu saatte kalkış yerinde hazır bulunmalarını önemle rica ederiz. Zira olağanüstü bir durumun dışında, otobüsler bekletilmeyecektir.

- Tüm örgütlerimizle yapılacak Hazırlık, Güvenlik ve Afişleme komitesi temsilcileri toplantısı 21.Nisan.1978 Cuma günü saat 18:00'de DİSK 8.Bölge temsilciliği binasında olacaktır.

- Yukarıda belirtilen kararlara, 1 Mayıs'a katılacak üyelerinizin aynen uyacaklarına inancım tamdir.

1 Mayıs Çalışmaları için DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların etrafında oluşturulan bu dostca ve kardeşce birliğimizin, 1 Mayıstan sonrada; VI. Genel Kurulumuzun, tüm devrimci, ilerici, demokrat kişi ve örgütlerle, faşizme, emperyalizme ve sömürüye karşı ilkeli güç ve eylem birliği oluşturulması konusundaki kararı gereğinci, güç ve eylem birliği platformuna dönüşmesi dileğiyle çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla

DİSK

8.Bölge Temsilcisi ve

Bölge 1 Mayıs Komitesi
Başkanı.

Argun MÜCEDİLLİ

DISK

27. März 1979

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
CONFEDERATION OF PROGRESSIVE TRADE UNIONS OF TURKEY
CONFEDERATION DES SYNDICATS OUVRIERS PROGRESSISTES DE TURQUIE

KURULUŞ : 13 ŞUBAT 1967

TELGRAF : DISKTÜRK

TELEFON : 75 15 53

TARİH : 14.3.1979

SAYI :

DISK'in ekonomik önlemler
paketinin altına imza atmadan
2 gün önce hükümete sunduysa
mektup.

Sayın Bülent Ecevit

Başbakan

Ankara

23-27 Şubat 1979 günlerinde toplanmış olan Genel Yönetim Kurulumuz, ülkenin ve işçi sınıfımızın durumunu ve sorunlarını gözden geçirmiş ve işçi sınıfımızın gerçek sendikal örgütü olarak DISK'in bu konulardaki eleştirisi, görüş ve önerilerini bir kere daha sizin dikkatinize sunmaya karar vermiştir. Bunu yaparken amacımız eleştirisi ve önerilerimizle Hükümeti işçi sınıfı adına uyarmak, önerilerimiz doğrultusundaki eylemlerinde desteklemek ve böylece başarılı olmasını sağlamak, bu yönde olabildiğince yardımcı olmak ve katkıda bulunmaktır.

Hükümetiniz işbaşına geldiği sırada ülkenin acil çözüm bekleyen en önemli sorunları, ekonomik alanda enflasyon ve döviz darboğazı, politik alanda da şiddet eylemleri idi. Bugün aradan bir yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına karşın, aynı sorunlar hatta daha da ağırlaşmış olarak gene ülkenin acil çözüm bekleyen en önemli sorunları olarak gündemde bulunmaktadır. Üstelik hükümetiniz, iktidarının birinci yılı sonunda, şiddet eylemleri karşısında, olağan yöntemlerle ülkeyi yönetemeyeceği kanısına varmış ve 13 ilde sıkıyönetim ilan etmiştir.

Başlıca ekonomik ve politik sorunlarımızın bir çözüme kavuşturulamamış olmaları ve hatta bugünkü daha ağırlaşmış durumları, elbette ki, hükümetiniz için bir başarı sayılamaz. Ama söz konusu çözümlerin, esas olarak, uzun dönemli olduklarını göz önünde tutarak, bunu, yani enflasyonun, döviz darboğazının ve şiddet eylemlerinin devamını, salt bu durumu, büyük bir başarısızlık olarak da değerlendirmiyoruz. İşçi sınıfının sendikal örgütü olarak bizi hükümetiniz hakkında asıl düşünmeye sevkeden neden, bugünkü koşullar altında da işçi ve diğer emekçi sınıflar yararına yapılabilecek birçok düzenlemelerin yapılmamış olmasıdır. Bunların başlıca örneklerini aşağıda önerilerimiz arasında göreceksiniz.

Diğer taraftan, içinde yaşadığımız bunalımın tüm yükü de işçi ve diğer emekçi sınıfların sırtına yüklenmiş, hükümetiniz bu konuda etkin hiçbir önlem almamıştır. Gerçekten, geçtiğimiz 1978 yılı, işçi, memur ve köylü-kentli küçük üreticilerin büyük gelir kayıplarına uğradıkları bir yıl olmuştur. Buna karşılık, büyük kapitalistler, emlak sahipleri, spekülâtörler ve her türlü karanlık iş çeviricileri hesapsız kazançlar sağlamışlardır.

Ekonomik alandaki bu aynı olumsuz durum demokratik hak ve özgürlükler alanında da söz konusudur. Hükümetinizin iş başına geçmesiyle bu alanda ferahlama beklenirken, şiddet eylemlerinin önlenmesinde, "sağa da sola da karşıyız" denilip, demokrasiden yana güçlerle onu boğmak isteyen faşist güçleri aynı kefeye koyan ters ve bilim dışı bir tarafsızlık anlayışı izlenerek, aslında sol ezilmek istenmiş ya da böyle olmasına göz yumulmuştur. Sıkıyönetim ilanı ve uygulaması ile bu durum daha fazla ortaya çıkmıştır. 2,5 aylık uygulama sonunda bugün ülkemizdeki bütün sol denebilecek yayın organları -bir iki istisna dışında- kapatılmış, sorumluları hakkında cezai kovuşturmalar açılmıştır. Ayrıca gene hemen bütün sol ve demokratik derneklerin faaliyetleri ya resmen yasaklanmış ya da fiilen kısıtlanmıştır.

Özetleyecek olursak, esefle belirtmek gerekir ki, hükümetiniz, işçi sınıfının örgütlenmesi ve sınıflar arası çıkar çatışması olan konularda, bir ince politika ile daima sağcı kuruluş ve sermaye

çevrelerinin yanında olmayı yeğlemiş, sabrı ve öz veriyi daima işçi ve emekçilere yüklemiş, onlardan beklemiştir. Bütün bu nedenlerden ötürü, seçimlerde partinizi ve kurulduktan sonra da hükümetinizi destekleyen işçi ve emekçiler, 14 aylık icraatın sonunda düş kırıklığına uğramış, hükümetinize olan destek ve güvenleri giderek derinleşen bir biçimde sarsılmıştır.

Bilindiği gibi DİSK, ülkenin bugünkü sorunlarının kalıcı çözümlere kavuşturulması, hızlı ve sağlıklı bir kalkınma yoluna girebilmesinin ancak, işçi sınıfının öncülüğünde emperyalist yönüngeğin dışına çıkılması ve sosyalizme yönelmesi ile olanaklı olduğu görüşündedir. Kuşkusuz hükümetinizden böyle bir yöneliş beklememiz söz konusu değildir. Ancak bugünkü koşullarda da, işçi ve diğer emekçi sınıflar yararına olarak, ekonomik ve demokratik alanlarda, hükümetinizin ve partinizin programlarına da ters düşmeyecek, bazı düzenlemeler ve ilerici önlemler alınabileceğine inanıyoruz. Aşağıda bu doğrultudaki düşünce ve başlıca önerilerimizi dikkatlerinize sunuyoruz. Hemen şunu belirtelim ki, bunların uygulamaya konulması, her şeyden önce, hükümetinizin bir bütün olarak bu konuda açık ve kararlı bir tutum almasına bağlıdır. Oysa, 14 aylık gözlemlerimiz, hükümetinizin bu konuda böyle bir tutum içinde olmadığını tersine hangi güçlere karşı ve hangi güçlerle beraber olduğu konusunda devamlı bir kargaşa ve çelişki içinde bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle ilk ve temel önerimiz hükümetinizin bu konuda tam bir açılığa ve kararlılığa kavuşturulması olacaktır.

I. Dış İlişkiler

Ülke yönetiminde, ekonomik ve politik tüm iç ve dış sorunların çözümünde, hükümetlere yol gösterici ilkenin sadece ülke çıkarlarının korunup gözetilmesi olduğu açıktır. Oysa, emperyalizmin, Türkiye'nin de üyesi bulunduğu, NATO, CENTO gibi askeri, IMF, AET gibi ekonomik örgütleri, esas olarak, Türkiye'nin değil, fakat kapitalizmin bir sistem olarak çıkarlarını savunurlar. Bu nedenle, bu örgütlerin ülkenin iç işlerine de karışmak niteliğinde olan tüm telkin

ve dayatmalarına karşı çıkılmalıdır. Özellikle Ülkenin NATO'nun bir ileri karakolu, sosyalist Ülkelere karşı bir saldırı üssü durumuna getirilmesine kesinlikle olanak verilmemelidir. Ayrıca, Ülkedeki faşist şiddet eylemleri ve bunları yöneten faşist güçlerle emperyalizmin bazı örgütleri arasında ilişkiler bulunduğu kuşku yoktur. Hükümet konunun üzerine giderek bu ilişkileri ortaya çıkarabilir. Böylece faşist güçler dışardaki emperyalist destekten yoksun bırakılabilir.

Diğer taraftan ekonomik alanda, IMF'nin yeşil ışık yakma karşılığı öne sürdüğü koşullar arasında, paramızın büyük oranda devalüe edilmesi, KİT'lerin tasfiye edilmesi, kalkınma hızının düşürülmesi, kalkınma planının askıya alınması, ücretlerin dondurulması gibi emekçi halkımızın çıkarlarıyla çelişen önerilerinin red edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Hükümetin bu konularda işçi sınıfının ve ilerici, demokrat, sosyalist tüm güçlerin desteğini yanında bulacağından hiç şüphe etmemek gerekir.

II. Sıkıyönetim

Kahraman Maraş olayları üzerine "hür demokratik düzeni; temel hak ve hürriyetleri" korumak gerekçesiyle 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmişti. Oysa Kahraman Maraş dışındaki iller için bu gerekçenin bir geçerliliği yoktur. Buralarda görülen şiddet eylemleri, ne sıkıyönetimi gerektirecek ne de onunla önlenebilecek olaylardandır. Nitekim, sıkıyönetime rağmen şiddet eylemleri devam etmektedir. Gerçek odur ki, sıkıyönetim kitlesel şiddet eylemlerine karşı bir önlem olabilir. Yoksa, örgütlü de olsa, tek tek işlenen cinayet ve diğer şiddet eylemlerine karşı sıkıyönetim etkin olamaz. Bunlarla savaşım normal güvenlik kuvvetlerinin ve istihbarat örgütlerinin işidir.

Kaldı ki, sıkıyönetim ilan gerekçesinin dışına çıkarak, birkaç istisna hariç, tüm sol yayın organlarını yasaklamış, sorumlu yöneticileri hakkında cezai koğuşturma açtırmış ve ayrıca birçok demok-

ratik derneği resmen kapatmış ya da fiilen çalışamaz duruma getirmiştir. Ayrıca, sıkıyönetimin işçiler aleyhine işleyen bir tehdit unsuru olduğu da gözardı edilmemelidir.

III. Şiddet Eylemleri

Ülkemizde politik anlam ve önem taşıyan şiddet eylemleri Hükümeti devirip yerine faşist bir yönetim kurmayı amaçlayan ve bu nedenle bir merkezden yönetildiklerinde kuşku olmayanlardır. Bunların önlenmesi sadece güvenlik kuvvetlerine bırakılacak bir asayiş sorunu değil, fakat önce politik bir sorundur. Bu nedenle, bunları önlemek için, her şeyden önce hükümetin, faşizmle, faşist eğilim ve güçlerle mücadele etmeye, bunların üzerine yürümeye karar vermesi gerekir. Buna karar verildikten sonra, faşist yuvaların dağıtılması artık teknik bir asayiş sorunu olur. Şimdiye kadar hükümette bu konuda gerekli kararlılığı göremedik. Oysa bu olmadıkça, faşist terörü, sadece terörist-canilerin peşinden koşarak önlemeğe olanak yoktur.

Şiddet eylemlerinin hükümeti devirmeyi amaçlayan ve faşist bir merkezden yönetilenlerin dışında kalanları, ne kadar gösterişli ya da kanlı olurlarsa olsunlar, politik bir önem taşımaz ve ülkenin genel asayiş sorunları içinde yer alırlar. Bunları kesin olarak faşist terör eylemleri ile karıştırmamak gerekir. Karıştırmak faşistlerin ve yandaşlarının hedef şaşırtmak, kamu oyunu aldatmak için başvurdukları bir oyundur.

Yineleyelim ki, faşist terörle mücadele sadece vatandaşın can güvenliği ile ilgili olağan ve üzücü bir asayiş sorunu değil, fakat demokratik yaşamımız ve bağımsızlığımızla ilgili yaşamsal bir sorundur.

IV. İssizlik Sorunu

Ülkemizin en önemli ekonomik sorunu işsizliktir. İşsizliğin artması, faşizme ve her türlü demokratik olmayan yöntemlere karşı ilgiyi artırmakta, bunlar için elverişli bir ortam da oluşturmaktadır. Bu nedenle, işsizliği azaltmak üzere, hızla yeni iş alanları açmak, ekonomik olduğu kadar sosyal ve politik bakımdan da büyük önem taşımaktadır.

Döviz darboğazı nedeni ile bu yeni iş alanlarının, hammadde, makine ve araç-gereç olarak, dışalım kaynaklı girdilere gereksinme duymayan, buna karşılık yoğun işgücü kullanımına olanak veren konularda olmasına dikkat edilmek gerekecektir. Kırsal bölgelerde yol, su, elektrik, ağaçlandırma, teraslama, bataklık kurutma gibi işler bu niteliğe uygundur. Köylerde basit sağlık ocakları ve okuma odaları yapımını da bunlara ekleyebiliriz. Kentlerde de park, yol, kanalizasyon yapımı gibi işler ve büyük toplu konut projeleri ele alınabilir. Bu amaçla ilgili bakanlıklara ve özellikle işsizlerin yoğun olduğu büyük kent belediyelerine ek ödenekler verilebilir. Böylece, hem işsizlik azalmış olacak, hem de ülke yeni bir takım bayındırlık hizmetlerinden yararlanmış olacaktır.

Böyle bir uygulamanın hükümetin izlemeyi planladığı fiyat istikrarı politikası ile çatışacağı açıktır. Çünkü yapılacak ek harcamalar toplam talebi artıracak ve fiyat artışlarının durdurulması çabalarına ters düşecektir. Ancak, yeni iş alanları açılması ve işsizlik afetinin azaltılmasının büyük yararı tartışılmaz. Ayrıca, kamu görevlilerinde olduğu gibi, haftalık çalışma süresi 5 güne indirilerek, istihdam artırıcı yeni düzenlemelere gidilmelidir.

V. Ülke İçi Üretim Potansiyelini Harekete Geçirme

Türkiye bugün, işçi, usta ve mühendis olarak yetişmiş işgücü bakımından oldukça, yüksek bir düzeye ulaşmıştır. Aynı biçimde ülkede var olan çeşitli makine ve araç-gereç parkı da azımsanmayacak boyutlardadır. Ne var ki, bunlar özellikle çeşitli kamu kuruluşlarına dağılmış durumda olup, ya tamamıyla atıl durmakta ya da çok düşük kapasiteler ile çalıştırılmaktadırlar. Oysa, gerek insan gücü gerekse makine ve araç-gereç olarak dağınık bir halde bulunan bu üretim öğeleri bir araya getirilebilse, halen dışalım konusu birçok malların içerde yapılmasını sağlayacak bir üretim potansiyeli meydana getirilmiş olur.

Son zamanlarda, piyasa koşullarının zorlamasıyla, özel sektörde bu yönde bazı hareketler zaten başlamıştır. Fakat bu konudaki asıl potansiyel kamu sektöründe (KİT'lerde) dir. Hükümet KİT'ler arasında etkin bir eşgüdüm ve örgütlenme sağlayarak, hiç döviz harcamadan, önemli bir üretim potansiyeli yaratabilir. Bu gerçekleştirildiği ölçüde, döviz dar boğazının aşılmasına yardımcı olunduğu gibi, işsizliğin azaltılmasına da katkıda bulunulmuş olur.

VI. Ticaret Kesimindeki Büyük Rantlar Kamuya Maledilmelidir.

Bir taraftan döviz darlığından ötürü dışalımının kısıtlanması diğer taraftan gene buna bağılı olarak içindeki üretimlerinin talep karşısında yetersiz kalması nedeniyle demir-çelik, traktör, kamyon, otobüs gibi bazı önemli mallar çok yüksek fiyatlarla satılabilmekte, yani bunların ticaretinden aşırı kârlar (büyük rantlar) elde edilebilmektedir. Böylece bunların dağıtımını (ticaretini) yapan özel kişiler ya da firmalar, hiç emek sarfetmeden havadan büyük kazançlar elde etmektedirler. Bu durum, zaten çok bozuk olan gelir dağılımını daha da bozmakta ve ülkede önemli bir huzursuzluk kaynağı oluşturmaktadır. Bu nedenle, söz konusu malların ve benzerlerinin kamu kuruluşları eli ile satılmaları hem bu huzursuzlukları azaltacak hem de kamu sektörüne önemli bir kaynak transferi sağlayacaktır. Nitekim Hükümet bir ara bu işe girişmek istemiş, fakat sonra sermaye çevrelerinin baskısı ile vazgeçmiştir. Yani önerimiz Hükümetin doğrultusuna uygundur. Enflasyonun kaynağı olarak KİT açıklarını gösteren sermaye çevrelerinin, KİT'lerin bu tür kârlı işler yapmalarına karşı çıkmamaları gerekir.

Demir-Çelik İşletmeleri, Zirai Donatım Kurumu, Sümerbank, Et-Balık Kurumu, TMO ve belediyeler çok çeşitli malların dağıtımını yapacak olanaklara şimdiden sahiptirler. Kaldı ki, bu olanaklar kısa zamanda daha da genişletilebilir.

VII. Kent Arsaları Kamulaştırılmalıdır.

Arsa spekülasyonunun ötedenberi ne büyük haksız kazançlara neden olduğu bilinmektedir. Bir taraftan kentleşme olgusunun hızlanması diğer taraftan enflasyon, son yıllarda arsa spekülasyonunu büyük boyutlara ulaştırmış bulunmaktadır. Neden olduğu sosyal adaletsizliğin yanı sıra, arsa fiyatlarının yükselmesi konut maliyetlerini de hızla artırmış, konut sahibi olmayı dar gelirli sınıflar için bile olanaksız duruma getirmiştir.

Bu nedenlerle kent arsalarının kamulaştırılması, ülkemizin en acil sorunlarından birisidir. Zaten konu ile ilgili "Arsa Ofisi" adı ile bir yasa da vardır. Hükümetin ve belediyelerin başlatacakları kararlı bir girişim, daha başlangıçta arsa spekülasyonunun durmasına yetecektir. Ayrıca, Hükümetin bu konuda kararlı bir tutum alması, birçok haksız ve yolsuz işler yapılmasını da kökünden önleyeceği için, işçi ve diğer emekçi kitleler tarafından büyük tasviple karşılanacaktır.

VIII. Banka Kredileri Denetlenmelidir.

Ülkemizde bankalar eliyle, yılda 300 milyar lira civarında kredi kullanılmaktadır. Bu kadar önemli bir finansman kaynağı hükümetin denetimi altına alınmadıkça, ekonominin plana (ya da Hükümetin düşündüğü herhangi bir politikaya) uygun bir biçimde yönlendirilmesi olanaksızdır.

Ayrıca, içinde yaşadığımız enflasyon koşullarında, banka kredileri, kullanabilenler için aşırı bir kâr kaynağı olmaktadır. Gerçekten, örneğin, para değerinin %50 oranında düştüğü bir yılda, %18-20 faizle kredi alıp iş yapmak, kişiye kendiliğinden, %30 civarında ek bir kazanç sağlar. Banka kredilerinin denetim altına alınması bu bakımdan da gereklidir.

Diğer taraftan, kamu sektörünü güçlendirebilmesi için, kamu bankalarının olanaklarının ve diğer kamu fonlarının öncelikle bu sektöre kredi olarak verilmesinin sağlanması gerekir.

Bütün bu nedenlerle, bankacılık sisteminin, kredilerin tam bir denetim altına alınmasını sağlayacak biçimde yeniden düzenlenmesi ve giderek tüm bankacılığın ve sigortacılığın devletleştirilmesi amaçlanmalıdır.

IX. Kiralar Hakkında Yargıtayın Kararı Yayınlantırılabilir

Büyük kentlerimizde yaşayanların %56'sı kirada oturmaktadır. Bunların tamamına yakın büyük çoğunluğu işçi-memur ücretle yaşayan emekçilerdir. Böyle olunca, son yıllarda kiralardaki hızlı artışın doğrudan doğruya bu kitlelerin yaşam düzeyleri üzerine yüklendiği açıktır.

Bu nedenle kira, ücretlilerin başta gelen bir sorunu haline gelmiştir. Sorunun uzun dönemdeki çözümü, kent arsalarının kamulaştırılması ve toplu konut yapımıdır. Kısa dönemde yapılacak şey ise, kiraların artışının denetim altına alınmasıdır.

Yargıtayın bu konuda son vermiş olduğu karar kira artışlarını toptan eşya fiyatlarındaki artışa bağlamaktadır. Buna göre fiyat artışları, %20'ye kadar aynen, %20-40 arasında %20 oranında ve %40'ın üzerinde ise yarısı oranında kiraya yansıtılacaktır. Hükümet bu ilkenin etkin bir biçimde uygulanmasını sağlayacak ve bu konuda zamanla yeni uygulamalar da getirecek etkin bir örgüt kurmalıdır. Bu örgütün emlak vergileri ile ilişkili olarak kurulması uygun olur.

X. Ücretlilerin Vergi Yüklü Hafifletilmelidir.

1978 yılının %50'yi aşan hızlı enflasyonu, işçi ve memur gibi ücretlilerin gerçek gelirlerinde büyük kayıplara neden olmuştur. Bunun yanı sıra, aynı enflasyon süreci, gelir vergisinin asgari geçim indirimi hadlerini ve vergi tarifesini anlamsızlaştırarak, ücretliler üzerindeki vergi yükünü de kendiliğinden artırmış bulunmaktadır. İşçi ve diğer ücretliler Hükümetten bu durumun düzeltilmesini ve bu konudaki sözünü yerine getirmesini beklerken, hükümetin sadece belediye gelirleri yasasını çıkarmakla yetinmesi düş kırıklığına neden olmuştur. Çünkü belediye vergileri, büyük ölçüde, kentlerde yaşayan işçi, memur ve diğer emekçi sınıflara yansiyacak, yani ücretliler üzerindeki vergi yükü hafifleyeceğine artacaktır.

Bu durum karşısında Gelir Vergisi'ndeki asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine çıkarılması ve vergi tarifesinin de aynı ölçüler içinde yeniden düzenlenmesi hemen gerçekleştirilmesi gerekli bir görevdir. Bu yapılırken, ayrı ücret ödemelerini birleştirmek ve kıdem tazminatlarını vergilemek gibi, verileni geri almak sonucu verecek her türlü önlemden dikkatle sakınılmalıdır. Bu suretle uğrılacak gelir kaybı, vergi paketinin sermayeyi ilgilendiren bölümü de yasallaştırılarak karşılanabilir.

XI. Asgari Ücretler Artırılarak Yeniden Tesbit Edilmelidir

Bugünkü asgari ücretler 1977 Aralık ayında tesbit edilmiştir. o zamandanberi aradan geçen süre içinde hayat pahalılığı %60'dan fazla artmıştır. Bu nedenle, çok geniş bir emekçi kitlesini ilgilendiren asgari ücretlerin en kısa zamanda, örneğin en geç Nisan ayı içinde, artırılarak yeniden tesbit edilmesi gereklidir. Tesbit edilen asgari ücret bir yıl süreli olmalı ve bu süre içinde de geçinme indekslerindeki artış %10'u geçince, izleyen aydan itibaren aynı oranda artırılmalıdır.

XII. Sağlık Kuruluşlarının Verimli İşleyişi Sağlanmalıdır.

Hükümetin 14 aylık icraatı sırasında işçi ve diğer emekçi sınıflar yararına olarak yapmış olduğu en önemli iş, Tam Gün Yasasını çıkarmasıdır. Ancak ne var ki, bu yasa kendiliğinden sağlık kuruluşlarının en verimli bir biçimde işlemesini sağlayamaz. Nitekim yasa uygulamasından sonra sağlık hizmetlerinde belirgin bir iyileşme ve ferahlama gözlenememiştir. İşçi ve emekçiler gene hastane kapılarında sürünmekte, eziyet çekmekte ve horlanmaktadırlar.

Hükümet, ek olarak milyarlarca lira da sarfettikten sonra, artık sağlık kuruluşlarının verimli ve rahat bir biçimde işlemesini mutlaka sağlamalı, bunun için gerekli yönetsel önlemleri mutlaka almalıdır.

XIII. Kâğıt Fiyatları ve Kitap Sorunu

Kâğıt fiyatlarının artışı, kitap fiyatlarını da artırmıştır. Öyle ki, işçi-memur emekçi halk için kitap-dergi almak artık lüks olmuştur. Buna karşılık yüksek tirajlı gazeteler, büyük ilan gelir-

leri sayesinde, birbirleriyle rekabet halinde, sayfa sayılarını artırmaktadırlar.

İşçi ve emekçi halkımızı kitap okumaya özendirmek başlıca bir kültür görevi iken, kitap fiyatlarının yüksekliğinden ötürü bunun tam tersi yapılmaktadır. Basit gibi görünmekle beraber burada önemli bir kültür sorunu vardır. Hükümet bu sorunu, kitap ve dergi basmak için kullanılan kâğıtları ilgililere daha ucuz fiyatla satmak suretiyle çözebilir. Petrolü ve diğer birçok KİT ürünlerini zararına satan hükümetin, bundan ötürü uğrayacağı küçük zararı herhalde gözünde büyütmeyeceğini sanırız. Bunun yanı sıra gazetelerin sayfa sayılarının sınırlandırılması da, bugünkü koşullarda, herkesin kolaylıkla kabul edeceği bir önlemdir.

XIV. Eğitim Sorunları

Milli eğitimde MC döneminden devralınan birçok olumsuzluklar ve olumsuz uygulamalar bugün de hâlâ devam etmektedir. Yüksek Öğretmen Okulları ve bazı Eğitim Enstitüleri faşistlerin karargâhı durumundan bugün de kurtarılamamıştır. Milli Eğitim Müdürü, İlköğretim Müdürü, Okul Müdürü gibi eğitim yöneticilerinin atamalarında eskiden beri kullanılan sağlıklı ölçüler bugün de kullanılmaktadır. Son aylarda, çoğu TÖB-DER üyesi birçok öğretmenin, yerel politikacıların baskılarıyla, yerlerinin değiştirildiğine tanık olunmuştur. Bakanlık, sağcı, gerici, faşist çevrelerin devamlı baskı ve çığırkanlığı karşısında gerilemiş, öğretmenlerin tek ilerici, demokrat kitle örgütü olan TÖB-DER ile çoğu kez zorunlu olan diyalogları kurmakta bile kaçınır olmuştur. Bu bakımdan TÖB-DER'in DİSK'e onur üyesi kabul edilmesinin kovuşturma konusu yapılması da dikkat çekici olmuştur.

Bütün bu olumsuzluklar, herşeyden önce Milli Eğitim Bakanlığının söz konusu sorunlar karşısında köklü bir tavır değişikliği yapmasını gerektirmektedir. Bunlar arasında, özellikle, yöneticilerin atanmasında ve yer değiştirmelerde öğretmenlerin de söz ve karar sahibi olacakları, demokratik yöntemler uygulanabilir.

XV. İlkokullarda Öğrencilere Süt ve Benzeri Besin Maddeleri ile Eğitim Araç ve Gereçleri Parasız Verilmelidir

Çocuklarımızın eğitim ve sağlıklarının korunması ve geliştirilmesi hem Ülkenin temel bir amacı hem de anne ve babaların önemli bir kaygılarıdır. Bu nedenle bu konularda doğrudan doğruya çocuklara yönelik, onların aynen (madde olarak) yararlanacakları devlet yardımları, amaca uygun ve aileler için de ferahlık sağlayıcı bir önlem olacaktır. Bu maksatla, ilkokullarda öğrencilere süt ve benzeri gıda maddeleri ile eğitim araç ve gereçleri parasız verilmelidir.

XVI. Kreş Sorunu

Ülkemizde kadınların da iş hayatına girmeleri ve ev dışında çalışmaları gittikçe artmaktadır. Örneğin yalnız sigortalı olarak çalışan kadın işçi sayısı 250 bin civarında olup, kadın memurlarla birlikte bu sayı 500 bine ulaşmaktadır. Bu nedenle, ana ve babalarının her ikisi de çalışan 0-6 yaş grubundaki çocukların bakım ve eğitimi, özellikle bunların yoğun oldukları büyük kentlerimizde acil çözüm bekleyen çok önemli bir sorun ve kamu görevi haline gelmiş bulunmaktadır.

Bu sorunun çözümü şimdi olduğu gibi, pahalı özel kreşler açılmasına ve işverenlerin himmetine bırakılamaz. Bu, hem olanaksız hem de sakıncalı bir çözüm yoludur. Konuyu mutlaka devletin ve belediyelerin bir kamu görevi olarak ele alması ve ivedi olarak harekete geçmesi gereklidir. Bunun finansmanına çalıştıranlar da katılmalıdır. Böylece hem çalışan ana ve babalara maddi ve manevi yüklerini hafifleten büyük bir hizmet yapılmış, hem de yüzbinlerce yavrunun sağlık ve eğitimi düzen altına alınmış olacaktır.

XVII. Çalışma Mevzuatı ve İş Hayatı ile İlgili Düzenlemeler

Bilindiği gibi, DİSK'in öteden beri çalışma hayatımızla ilgili birçok talepleri vardır. Bunlar, esas olarak, işçi sınıfımızın demokratik hak ve özgürlükleriyle ilgilidir. Ancak esefle belirtmek isteriz ki, hükümetiniz -bir kısmı kendi programında da olan- bu taleplerimizin hemen hiçbirisini karşılamamıştır. Oysa bunların yerine getirilmeleri, Ülkenin demokratikleşmesi yönünde ileri adımlar olma-

nin yanısıra, hiç bir mali külfet de gerektirmemektedir. Söz konusu istemlerimizin başlıcalarını aşağıda tekrar sıralamakla yetiniyoruz.

1. Grev hakkına konulmuş olan kısıtlamalar kaldırılmalı ve Genel Grev yasallaşmalıdır.
2. İşçinin aç bırakılması demek olan lokavt yasaklanmalıdır.
3. Referandum yasallaştırılmalıdır.
4. Memurlara da grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı tanınmalıdır ve işçi-memur ayırımı çalışanlardan yana kesin bir sonuca bağlanmalıdır.
5. İş Yasasının işten çıkarmalarla ilgili 13, 17 ve 24 ncü maddeleri, haksız işten çıkarmaları önleyecek biçimde yeniden düzenlenmelidir.
6. Kamu İktisadi Kuruluşları işveren sendikalarından çıkmalı, bunlara aidat ödememelidir.
7. Hükümet grev erteleme kararlarında çok dikkatli olmalı, yasadaki erteleme gerekçelerine, tam olarak uymalı gevşek yorumlar yapmamalıdır.

XVIII. İşten Çıkarmalar ve İşsizlik Sigortası

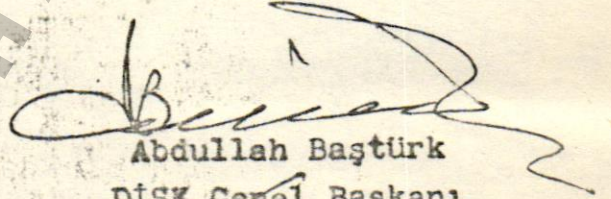
Türkiye'de çalışan nüfusun beşte bir kadarı ücretlidir. Bu oran büyük kentlerimizde çok daha yüksek olup yüzde ellinin de üzerindedir. Bütün geçimini sadece aldığı ücretten sağlayan bir emekçi için işini kaybetmenin ne büyük bir felâket olduğu ise açıktır. Bu nedenle, bir işsizlik sigortası kurulması ülkemiz için zaten ötedenberi büyük bir gereksinme idi. Kaldı ki, içinde bulunduğumuz ekonomik bunalım nedeniyle tek tek ve topluca işten çıkarmalar son zamanlarda artmıştır. Hükümetin alacağı istikrar önlemlerinin IMF önerilerine yaklaşması ölçüsünde bu işten çıkarmaların daha da artacağı kaçınılmaz olacaktır.

Bu durum karşısında, önce iş yasasının 13, 17 ve 24 ncü maddeleri düzeltilerek işten çıkarmaların asgariye indirilmesi ve bunun yanısıra, hiç değilse çalışmakta iken her ne sebeple olursa olsun işini kaybedenler, başka bir deyimle açık işsizler için en kısa zamanda, bir işsizlik sigortası kurulması Hükümet için ivedilikle yerine getirilmesi gereken en önemli görevlerden biri haline gelmiştir.

Sayın Başbakan, yukardanberi hükümetinizin icraatı ile ilgili eleştiri, görüş ve önerilerimizin başlıcalarını ana çizgileriyle dikkatinize sunmuş bulunuyoruz. Tekrar belirtmek isteriz ki, Konfederasyonumuzun (DİSK'in) bunu yapmaktaki amacı, hükümetinizin özgürlükçü, demokratik çizgide yol almasına ve bu konulardaki başarılarına katkıda bulunmaktır.

Son olarak şu hususu önemle belirtmek isteriz ki, Ceza Yasası'ndaki 141 ve 142. maddelerin kaldırılarak, işçi sınıfımızın siyasal örgütlenmesine konulmuş olan yasağın bertaraf edilmesi DİSK'in başlangıçtan beri en temel ve en ısrarlı bir talebidir.

Dostça selam ve saygılarımla.

Abdullah Baştürk
DİSK Genel Başkanı

DISK

Genel Başkanlığına

Şehir

.. " DİSK'in üzerine düşen tarihsel ve sınıfsal görevinin, kendi örgütsel bağımsızlığından ödün vermeden, işçi sınıfının birliğini gözeterek, faşizme, emperyalizme ve tekellere karşı olan tüm ^{güçlerin} anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekel cephe yolunda demokratik platforma yönelik olarak sürdürülen ikili ve çok yönlü ilişkilerin en kısa zamanda somutlandırılması için ' bir komisyon oluşturularak , bu komisyonda tarafımda görev ~~mi~~ verilmişti. (26.10.1978 tarih ve 978/1893 sayılı yazı ile)

Gerek verilen bu grevin yukarıda belirtilen niteliği gerekse DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin konu ve görevimiz ile ilgili belirlenmeleri ortada dururken değişik bir uygulama ile karşı karşıya kalmış bulunuyoruz.

DİSK Genel Temsilciler Meclisinin ardından Demokratik Platforma katılması düşünülen örgütlere bir çağrı yapılması ve toplantı düzenlenmiştir. Demokrasi platformu ile ilgili çalışmalarda Komisyonumuz için ve esas olarak DİSK için rehber olan "Platformun İşleri ve Ortak Çalışma İlkeleri" için alınan kararlardır.

Başından izlediğiniz ~~kırx~~ ve bize ulaşan bilgilerden öğrendiğimi kadarı ile platform çalışmaları işaret ettiğimiz kararların dışında değişik bir çizgiye kaymaktadır. Hepsinin üstünde, Demokratik Platform ile ilgili olarak görevli bulunan komisyon bir tarafa ~~bir kenara~~ bırakılmıştır. DİSK Genel Sekreteri Fehmi İşıklar komisyonumuzun görevini tek başına üstlenmiş ve yürütür durumda görülmektedir.

Demokratik Platform çalışmalarına esas çalışma zemininden kayarak, değişik bir hedefe yönelme eğilimi göstermektedir. Gerek demokrasi savaşını , gerekse DİSK için önemli sonuçlara yaratacak nitelikte olan bu durumda yürütülen çalışmaların her safhası dikkatle incelenmelidir.

DISK için önemli boyutlara ulaşarak sorunlar yaratabilecek Demokratik Platform çalışmalarında görevli ve sorumlu olan komisyon yerine DISK adına Genel Sekreter Belmi Isıklar'ın hareket etmesi alınan kararlar göz önüne alındığında genel komisyon gerekse Genel Yönetim Kurulu ve DISK Sendikala- rı için bağlayıcı nitelikte olmayan kişisel bir karar olarak nitelendiril- mektedir.

Bu konudaki görüşlerinizi ~~zincirleme~~^{maxxi} ~~ortak~~^{maxxi} tartışmalarınızı açığa çıkarmada yardımcı olacaktır. Demokratik Platform çalışmalarında alınan bu tavır ile ilgili görüşlerinizin tarafıma bildirilmesini rica ederim.

Saygılarımla,

9. Feb. 1979

29.11.1978

78-78/2762

Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonu
Genel Başkanlığına

S o h i r

Sendikanıza ulaşan bilgilerden ve bugünkü basından öğrenildiğine göre; DİSK Yürütme Kurulu, DİSK üyesi 4, sendika ile ilgili olarak, Onur kuruluna sevk ve üyeliklerinin askıya alınması için bir karar almıştır.

DİSK Yürütme Kurulunun almış olduğu bu karar bazı belirsizliklere yol açmaktadır. DİSK Genel temsilciler meclisi toplantısında bir araya gelen temsilciler tüpüyle "Yasasın DİSK" ve "İşçiler birleşin" belgilerinde birleşerek, DİSK içinde bütünleşmeyi ve pekişmeyi en güzel bir şekilde göstermişlerdir.

Tüm bunlara ve 1-4 Ağustos tarihinde toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin genişletilmiş toplantısı olan Ören toplantısının kararlarına rağmen alınan karar dikkat çekici ve üzücüdür.

Ören kararları; "Disk içinde birliğin pekiştirilmesi" başlığı altında yasala bölümün "b" bendinde şu ilkesel doğrultuyu işaret etmektedir.

.. "DİSK'in ve üye sendikaların sınıf örgütü olma yanında kitle örgütü olması nedeniyle salt siyasi inançlarından dolayı kişi ve örgütlerin yönetince dağılanıyacağı; Yönetim, grup ve kişilerin bu ilkeyi dikane olarak başkalarına veya yönetime kendi görüşlerini dayatamayacağını temel bir ilke olarak kabul eder."

Sendikanızca alınan bu kararın Ören kararları ile de çeliştiği düşünülmektedir. Bu düşüncenizden kaynaklanarak, DİSK Yürütme Kurulunun aldığı kararı tekrar gözden geçirmesi gerektiğine inanıyoruz. Alınan kararın yeniden gözden geçirilmesi konusundaki görüşlerinizi; Sendikanızın olaya yeniden değerlendirmesine ve güncellerinizin açıklığına kavuşturulmasına olanak sağlayacaktır.

Önerinin ile ilgili görüşlerinizin sendikanıza iletilmesini rica ederiz.

Saygılarınızla,

Celâl KÜÇÜK

Osman ÜZKAN

Genel Sekreter

Örgütlenme Daire Bşk.

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
K O N F E D E R A S Y O N U
K O C A E L İ B Ö L G E T E M S İ L C İ L İ Ğ İ

TARİH :

SAYI:

Sayın

1 Mayıs dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü yaklaşmaktadır. Türkiye işçi sınıfının biricik örgütü DİSK 1978 1 Mayıs'ta işçi sınıfımızın geleneğini her türlü saldırılara ve tertiplere karşı kutlamak için hazırlıklara başlamıştır.

DİSK üyesi sendikaların yiğit üyeleri bu mücadele geleneğini kutlamak için DİSK'in programı doğrultusunda hareket edeceği kesindir. Mücadelemize Türk-İŞ'in tabanı da kendi günleri olan 1 Mayıs'ta sınıf sendikacılığının Bayrağını yükseltmekte, DİSK üyelerinin yanında yer alacakları da kesindir.

Yine, işçi sınıfımızın birlik, dayanışma ve mücadele günümüzde demokratik kuruluşların da yanımızda yer alacakları şimdiden bellidir.

Yaklaşmakta olan 1978 1 Mayıs'ı geçmişten daha örgütlü, disiplinli ve görkemli olmalıdır. 1977 1 Mayıs'ta karşılaştığımız büyük olayları yaratanlardan hesap sormak, 1978 1 Mayıs'ta vereceğimiz sınavla gerçekleştirecektir.

Bunun için çalışmalarımızı üst örgütümüz DİSK'le uyum içinde ve merkezi bir şekilde yürütmemiz gerekmektedir. DİSK 1 Mayıs düzenleme Komitesi kurulmuştur.

DİSK Düzenleme Komitesi Üyeleri

- 1- Fehmi IŞIKLAR
- 2- Kemal AKAR
- 3- Burhan ŞAHİN
- 4- Mustafa AKTOLGALI
- 5- Mehmet ERTÜRK

6- Müşir-İş'e CANPOLAT'tan oluşan bu Komiteye bağlı olarak DİSK 5. Bölge Temsilciliği Kocaeli-Sakarya ve Bolu illerini kapsayan 1 Mayıs hazırlama Komitesi kurulmuştur.

Komite Üyeleri

- 1- Fehmi ALTUN DİSK ve Maden-İŞ Bölge Temsilcisi
- 2- A. Salih KULEY Basın-İŞ Sendikası Şube Başkanı
- 3- Nafiz BOSTANCI Genel-İŞ Sendikası Şube Başkanı
- 4- Cihan ZARI Aster-İŞ Sendikası Bölge Temsilcisi

DİSK 5. Bölge Temsilciliği Merkezi KOCAELİ. 1 Mayıs hazırlık komitesi görev bölümü yapmış, hazırlık çalışmalarına başlamıştır. Ekteki yazılarda görev bölümleri belirtilmiş, sendikalar da ve demokratik kuruluşlarda kurulması belirtilen Bölge ve Şube hazırlık Komiteleri oluşacaktır.

DİSK 5. Bölge Temsilcisi
FEHİMİ ALTUN

DEMOKRATİK PLATFORMUN İŞLERLİĞİ VE ORTAK ÇALIŞMA İLKELERİ İÇİN TASLAK

GİRİŞ:

Türkiye'de emperyalizme, faşizme ve tekellere karşı olan tüm demokratik örgütlerin mücadelesini ortak hedefler etrafında birleştirmeleri; güç ve eylem birliğini sağlayarak bunu yurt düzeyinde merkezi bir biçimde yürütmeleri zorunlu olmuştur.

Demokratik Platformda biraraya gelen tüm örgütler belirli ilkeler etrafında ve bu ilkelere bağlı olarak hareket edeceklerdir.

Demokratik Platformun merkezi yapısında ve işleyişinde bu ilkelerin egemen olması zorunludur. Örgütler kendi örgütsel bağımsızlıklarını koruyarak bu ilkeleri yaymak, platform programını uygulamak ve mücadele alanında savunmakla yükümlüdürler.

Demokratik platforma hangi örgütlerin katılacağı, katılma biçimleri gerekli ilişkiler kurulduktan sonra belirlenecek ve platformun örgütsel işlerliği katılan örgütlerin ortaklaşa yapacakları çalışmadan sonra belirli esaslara bağlanmış olacaktır.

Bu sorunun çözümlenmesiyle, birlikte merkezi yapıya uygun, ülke çapında yöresel platformlar oluşturulur. Yöresel Platformlar merkezi yapıyla, demokratik merkezîyetçi anlayış içinde uyumlu bir çalışma yaparlar.

Demokratik Platformun çalışma anlarıyla, kitlesel eylem biçim ve prensipleri tartışılarak oluşturulur.

AMAÇ:

Demokratik Platformun amacı, Türkiye'de faşizme ve emperyalizme karşı verilen bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde saptanmış olan ilkelere bağlı olarak biraraya gelen örgütlerin güç ve eylem birliğini sağlamak ve bunu eylem planında somut olarak gerçekleştirmektir.

ÇALIŞMA İLKELERİ

Demokratik Platforma katılan örgütler aşağıda belirlenen ortak çalışma ilkeleri doğrultusunda çalışmayı benimserler:

- 1- Örgütler anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel olma ilkesini ödün vermeden benimser, saptanan programa uyar ve bunun gerçekleşmesi için çaba sarfederler.
- 2- İlke, amaç ve programın saptanmasında Türkiye'nin somut gerçeğinden kalkınarak her örgütün görüşleri alınır, örgütlerin ilke amaç ve programlarında ortak yanlar üzerinde birleşilir.
- 3- Ortak çalışmalarda temel olan şey; güç ve eylem birliğinin güçlenip, gelişmesidir. Çalışmalarda dar siyasal çıkarların dayatılması ve çalışmalara siyasetlerin, grupların kendi damgasını vurma eğilimi engellenir.
- 4- Demokratik Platformda yer alan örgütlerin siyasal eğilimlerine bir gerçeklik gözüyle bakılır ve bu siyasal eğilimlerin platformun işlerliğine yardımcı olmaları sağlanmaya çalışılır.
- 5- Örgütler ortak çalışmalar sırasında kendi paylarına düşen görev ve sorumlulukların yeterince yerine getirilmesini, mücadelenin güçlendirilmesini gözetmekle yükümlüdürler. Ortak çalışmalarda ve mücadele alanlarında her örgüt kendi kitlesinden sorumludur.

- 6- Demokratik Platform çalışmalarına katılan her örgüt kendi yapı ve iş-
lerliğini korur, örgütsel bağımsızlığını sürdürür. Platform örgütlerin
içişlerine karışmaz. Örgütsel ilişkilerde merkezi hiyerarşik yapı esas
alınır ve buna uyulur.
- 7- Demokratik Platforma katılan her örgüt kendi programının gerektirdiği
bağımsız mücadelesini ve eylemlerini, Demokratik Platformda alınan ka-
rarları ve eylemleri sekteye uğratmayacak, zedeleneyecek bir biçimde
yürütür.
- 8- Demokratik Platform çalışmaları müdahaleci ve zorlayıcı değil, birleştii-
rici bir yöntem ve anlayışla yürütülür.
- 9- Demokratik Platforma egemen olması gereken ortak çalışma ve mücadele
anlayış olayların peşinden gitme biçiminde değil, tersine olayları zor-
layıcı, mücadeleyi geliştirici yönde olmalıdır.
- 10- Demokratik Platformda yeralan örgütlerden birine, bu ilkelerin uygulanışı
sırasında yönelen saldırı, aynı zamanda platforma da yöneltilmiş bir
saldırı olarak kabul edilebilir ve buna göre tavır alınabilir.
- 11- Demokratik Platform çalışmaları birlikte çalışmayı geliştirici ve güç-
lendirici bir anlayışla yürütülür. Ortak çalışma ilkelerine aykırı dav-
ranışta bulunanlara, merkezi disipline uymayanlara karşı ortak tavır
alınır.

PROGRAM:

Demokratik Platformda yeralan örgütlerin ortak çalışmalar yapmaları ve
onu geliştirmeleri, niçin ve nasıl bir eylem ve güçbirliği yapılacağı ko-
musunda hazırlanan taslak program ortak tartışmalardan sonra son biçimini
alacak ve mücadele süreci içinde geliştirilecektir.

KOCACI20. März 1980

Türkiye İşçi Köylü Partisinin basına ve kamuoyuna açıklaması:

DISK'İN «GENEL GREV» KARARI BİR MACERADIR!

İŞÇİLER, YURTTAŞLAR:

DISK yönetimi, işçi sınıfımızın ve emekçilerin sırtından tehlikeli bir kumar oynuyor. Baştürk yönetiminin aldığı «genel grev» kararı sonu şimdiden belli olan bir maceradır.

Genel grev, çocuk oynacağı değildir. DISK yönetimi, «genel grev»le işçilerin hangi derdine çare olmayı düşünüyor? Bununla, işçiler lehine ne elde edilecektir? Bu «genel grev» ne getirecek, ne götürülecektir?

DISK yönetimi, tam bir sorumluluk içindedir. İşçi sınıfının çıkarlarını savunmakla ilgili hiç bir ciddi planı, programı, hazırlığı yoktur. Baştürk, daha şimdiden «eylem sonrasında çok sayıda işçinin işten atılacağından» söz ediyor. DISK, işçileri bile bile açığa sürükliyor. Kendi içinde birliği olmayan DISK yöneticileri, hesapsız bir eylem yarışı içindedir. Aralarında onlarca fraksiyon cirit atmaktadır ve hepsi örgünü bir başka yere çekmektedir.

DISK'in «genel grev» önerisi daha baştan, işçilerin ve milletin büyük çoğunluğunu karşısına almıştır. Kendi tabanından bile kopmuştur. Oysa, işçi yararına bir eylem başarmak isteyenler, halkın geniş çoğunluğunun eğilimlerini dikkate almak zorundadır. «Genel grev» gibi büyük bir eylemi adım adım geliştirmeden, herkese kavratmadan başarı mümkün değildir.

İzmir'deki olaylar ve TARİŞ deneyi, «genel grev» sözcükleriyle neyin kastedildiğini göstermiştir. Tekel'de direnişe itilen işçilerin yeni bir hak elde etmeden işbaşı yapmalarını uyarıcı olmalıdır. İstanbul'da dükkanların zorla kapatılması, milyonlarca yoksul halkın aç bırakılması, DISK'in kararının nelerle ilintili olduğunu ortaya koymuştur.

DISK'in istediği «genel grev» değil, genel kargaşadır. Bedeli de, binlerce işçinin sokağa atılması, daha büyük kısımlar, baskılar ve acılardır.

İŞÇİLER, ARKADAŞLAR:

Baştürkler, işçileri sonu kendilerince de bilinen bu eyleme niçin sürüklüyor? Onların amacı, hak elde etmek değildir, işverenlerin ve hükümetin baskı-

Not: Petkim Servislerine
direkt mış.

23. Aug. 1978

DİSK Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK'ün
Ören Toplantısı'nı açış konuşması.

Değerli arkadaşlarım,

DİSK 6. Genel Kurulu'ndan bu yana yedi ay geçmiş bulunuyor. Bu yedi aylık süre içinde gerçekten son derece önemli günler yaşadık. Bu süre içinde mücadelemiz daha da yoğunlaştı, daha ileri boyutlara ulaştı. Yedi aylık süre içinde ulaştığımız düzeyin tartışılması amacıyla bugün biraraya gelmiş bulunuyoruz.

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

Kapitalist-emperyalist sistemin bunalımının giderek arttığı, buna karşılık sosyalist sistemin, kapitalist ülke işçi sınıflarının ve ulusal Kurtuluş mücadelesi veren halkların her geçen gün yeni zaferler kazandığı bir çağda yaşıyoruz. Mücadelemiz bu gelişimin tüm özelliklerini yansıtıyor.

Emperyalizme bağımlı bir ülke olan Türkiye, bu sistemin bunalımının getirdiği tüm sonuçları acı bir biçimde yaşamaktadır.

Yıllardır sürdürülen dışa bağımlı kapitalist kalkınma yolu ile, özellikle MC iktidariyetlerinin 3 yıla yakın yönetimi ile birlikte ülke ekonomik açıdan tam bir iflasın eşiğine getirilmiştir.

Böylesine bir ortamda oluşturulan CHP ağırlıklı hükümet, özellikle demokratik güçlerin muhalefeti sonunda iktidardan uzaklaşan MC ortaklarının giriştiği ya da desteklediği faşist saldırılara karşı verdiği mücadelede gerektiğinde etkili olamamıştır.

Faşist namuluların her gün emekçilerden yeni bir hedef aradığı geçen yedi aylık süre içinde, faşizme karşı mücadele, gündemimizin en önemli maddesi olmuştur. Faşist saldırı ve baskılara karşı faşist yuvaların dağıtılmasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilen 20 MART FAŞİZME İHTAR EYLEMİ bu mücadelenin ileri bir aşaması olmuştur. Bu eylem ile anti-faşist güçlerin güç ve eylem birliği yeni bir boyut kazanmıştır.

1 Mayıs 1978 kutlamasının hazırlık çalışmaları ve gerçekleştirilmesi aşamalarında siyasi parti, dernek, DİSK üyesi olmayan sendika, meslek örgütleriyle giriştiğimiz yakın çalışma ve güçbirliğini daha da pekiştirmiştir. Böylece DİSK 6. Genel Kurulu'nun 1 sayılı karar ile bizi görevlendirdiği "anti-emperyalist, anti-faşist, anti-tekel cephe"nin oluşumuna yönelik olumlu adımlar atılmıştır.

Dostlarım,

Türkiye'nin ekonomik darboğazdan kurtarılması için bu dönemde de yine fedakârlık yapması beklenen işçi sınıfı olmuştur. Emekçi halkın çıkarlarına yönelik önlemler akacağı ve demokratik hak ve özgürlükleri genişleteceği sözü ile seçimlere giren ve bu anlamda DİSK'in de desteğini alan CHP, iktidar olunca bize göre koşulları son derece ağır bir "anlaşma"yı işçi sınıfının önüne sürmüştür.

CHP'ni hükümet olmazdan önce ve ilkeli bir biçimde destekleyen ve bu ilkeleri kamuoyna açıklayan DİSK, Türkiye'nin geçirmekte olduğu günlerin ve yeni hükümetin içinde bulunduğu güçlüklerin bilincinde olarak hükümetin halktan yana alacağı önlemleri ve işçi sınıfının DİSK'in istemlerinde yansıyan isteklerinin yerine getirilmesine yönelik çabalarını destekleyeceğini açıklamıştır.

Ancak DİSK işçi sınıfının kazanılmış haklarından en uşak bir ödün vermeyeceğini de sık sık hatırlatmıştır.

Bugünkü bunalımın sorumlusu işçi sınıfı ve diğer emekçiler değildir. Bu nedenle bunalımdan çıkış için işçi sınıfının fedakârlıkta bulunması beklenemez.

Hükümetin DİSK ile yakın bir çalışma ortamı yaratmaya yönelik istemi tarafımızdan olumlu karşılanmış, ancak ortaya çıkabilecek bir ortak çalışmanın belli somut sorunları içermesi ve bu konuların teknik komiteler düzeyinde ele alınması önerilmiştir.

o/c

Hükümetin Türk-İş ile yaptığına benzer bir anlaşma hiçbir zaman amacımız olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır.

Sınıf uzlaşmacı TÜRK-İŞ, işverenlerin, üç-dört yıl önce ileri sürdüğü birçok koşulu içeren "toplumsal anlaşma"yı rahatlıkla kabul etmiştir. Bu anlaşma gerçekte, birçok sarı sendikacı için bir cankurtaran simidi olmuştur.

İşçi sınıfının kazanılmış birçok hakkını işkmez hale getiren, işverenlerin yıllardır önerdikleri gibi sömürüyü artıran verimlilik biçimlerinin ana hedef olarak seçildiği, yöneticilerin sözleşmelerle kısıtlama yetkilerine yeniden kavuşmasını getiren "toplumsal anlaşma" bugün için kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

DİSK, hükümet ile diyalogun sürmesinde yarar görür. Ancak biz bu tür diyalogları, işçi sınıfının ve emekçi halkımızın mücadelesini yeni boyutlara ulaştırma açısından değerlendiririz.

DİSK, demokratik sınıf ve kitle örgütü olmanın bilinci içinde, işçi sınıfının sendikal hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesi yolunda girişeceği mücadeleyi daha önceden sınırlayan anlaşmaları, öneri nereden gelirse gelsin kabul etmez. DİSK'i işçi sınıfının gelecektaki çıkarları aleyhine ödüne vermeye de kimse zorlayamaz.

Dostlarımız,

DİSK'in bu tür anlaşmalar ile kısıpca alanmak istendiği şu günlerde birliğimize çok önem vermek zorundayız.

DİSK'in büyümesi, gelişmesi, işverenleri, sömürücü egemen sınıfları sürekli olarak rahatsız etmektedir. Öte yandan işçi sınıfı içinde boy gösteren sapmalar da sendikalarımızda yeşertilmek istenmekte, sendika yıkıcılığı körüklenmektedir.

Emperyalizmle bütünleşmiş tekelci kapitalistlerin sendikalarımıza karşı yoğun bir saldırıya geçtiği, faşist namuluların sürekli olarak emekçiler üzerine ateş kustuğu, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinden sapılması için her türlü oyunun tezgahlandığı, sınıf uzlaşmacı TÜRK-İŞ ile sınıf sendikacılığını sürdüren DİSK'in birleşmesi gerektiği üzerine fetvaların verildiği, sınıf sendikacılığını sürdürmek isteyen sendikaların tasfiye edilmesi için her türlü çabaya girişildiği böylesine zorlu günlerde birlik üzerinde çok yoğun bir biçimde durmamız gerekmektedir.

Ancak şu kadarını söylemeliyim ki, birlik konusunda özellikle son bir yıl içinde yeterince başarılı olmadığımız açıktır. İşyerinde birliğe, işkolunda birliğe, tek bir konfederasyonda birliğe yönelik mücadelede önemli engeller ile karşı karşıyayız. Özellikle sendikaların kitle örgütü olma niteliğini unutarak sendikalarda yıkıcı bir fraksiyonculuk sürdürmek isteyen eğilimler bunların başında gelmektedir.

Gerçekte buradaki toplantımızın ana konusu birliktir. Birlik-eleştiri ve daha üst düzeyde birlik ilkesini hayata geçirip yapılan yanlışların üstesinden gelerek birliğimize yönelen saldırıları püskürtmek zorundayız.

Belli yanlışlar için öz eleştirimizi yapmak, ancak yanlışlarına kabul etmeyerek sürekli aynı yanlışlarda direnenlere de işçi sınıfı bilimi doğrultusunda doğru çözüme çekmek için yoğun mücadele vermek zorundayız.

Değerli arkadaşlarımız,

Biz, işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK çatısı altında sağlanacağına inanıyoruz. Türkiye'de sınıf uzlaşmacılığının temsilcisi TÜRK-İŞ yöneticilerinin bütün çabalarına rağmen, tabanından DİSK'e doğru gittikçe yoğunlaşan bir yönelme vardır. Sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri hayata geçirilerek işçi sınıfının DİSK çatısı altında birliği epinde sonunda sağlanacaktır. Başta gelen görevimiz de budur.

İşçi sınıfının birliğini başka koşullarda arayanlar, görünüşte devrimci ancak özde bozguna olacak yeni arayışlar içinde olanlar başarıya ulaşamayacaktır. Bu tür eylemlere girişenleri işçi sınıfı birlik düşmanı olarak damgalayacaktır.

Değerli Dostlarım,

Önemli günler yaşıyoruz. Gelecekte bizi çok zorlu bir mücadele bekliyor. Bu zorlu günlerde tek dayanağımız, işçi sınıfının bilimi ve birliği olacaktır.

Bu amaca yönelik çabalarımızı yoğunlaştırmak zorundayız. Ancak bu çabalarımızı yoğunlaştırırken gerçekte birliği bozucu davrananlara karşı da acımasız olmak zorundayız.

Sorunlarımızı işçi sınıfının bilimi ışığında açık yüreklilikle, içtenlikle tartışacağımızı umuyor, hepinize çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

23. Aug. 1978

DİSK Yönetim, Yürütme, Denetim ve Onur Kurulları ile üye sendikaların Yürütme Kurullarının Ören'de yapmış oldukları 1-4 Ağustos 1978 tarihleri arasında 4 gün süren toplantıda aşağıdaki kararlar alınarak bunların kamu oyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının önünde çok önemli sorunlar bulunmaktadır. Sorunların temelinde kapitalist-emperyalist sisteme, ekonomik, siyasi ve askeri bağımlılık yatmaktadır. DİSK işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın önündeki önemli sorunların:

- . Faşizm tehlikesi,
- . Pahalılık,
- . Yaygın işsizlik, ek olarak da toplu işçi çıkarma,
- . Referandum,
- . Tarım ve orman kesiminde çalışanların iş yasası kapsamına alınması,
- . Bütün çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşması,
- . TCK'nun 141 ve 142.maddelerinin kaldırılması,
- . NATO, CENTO gibi askeri örgütlerden çıkılması

olduğunu saptar ve bu sorunların çözülmesi için bütün gücü ile çalışacağını ilan eder.

CEPHE SORUNU

Toplantı üyeleri 6.Genel Kurul'da alınan "Cephe Kararı"nın hayata geçirilmesi amacı ile DİSK Yürütme Kurulu'nun bu kararın ışığında kısa zaman içinde Cephenin kimlerden oluşacağını, Cephenin hedefi saptayarak demokratik platformu toplamasına karar vermiştir.

TOPLUMSAL ANLAŞMA

DİSK, emekçi halk yararına önlemler alacağı ve demokratik hak ve özgürlükleri genişleteceği programı ile seçimlere giren CHP'yi ilkeli bir biçimde istemleri doğrultusunda desteklemiştir. Ancak CHP hükümete geldikten sonra koşulları son derece ağır bir anlaşmayı işçi sınıfının önüne sürmüştür.

Sınıf uzlaşmacısı Türk-İş, Toplumsal Anlaşma adı altındaki bu anlaşmayı, tabanın görüşünü alma gereğini bile duymadan rahatlıkla imzalamıştır. İşveren kuruluşlarının bile övdüğü bu anlaşmanın özü, sınıf sendikacılığının engellenmesi istemine dayanmaktadır.

Anlaşma tüm karşı çıkışları rağmen gerçek anlamda ücretlerin dondurulmasını getirmektedir.

İşverenlerin geçmişteki istemlerini içeren bu anlaşma, bu istemlerine karşı

fiyatların, kiraların ve kârların artış hızını engelleme girişimleri hükümet tarafından gündeme getirilmektedir. Bu türden bir çözüm, genelde ücretlerin dondurulması, kârların daha da yükselmesi gibi bir sonuç çıkaracaktır.

İşçi sınıfının kazanılmış olan hakları işlemez hale gelmekte, toplu sözleşme ve grev hakkının askıya alınması amaçlanmaktadır.

DİSK Yürütme Kurulu, hükümet ile Türk-İŞ arasında imzalanan bu toplumsal anlaşma-ya karşı çıkmıştır. Genişletilmiş toplantı üyeleri de, bu tavrın doğru ve işçi sınıfının çıkarlarını koruyan bir tavır olduğunu kabul eder.

HÜKÜMETLE İLİŞKİLER

Toplantı üyeleri, CHP ağırlıklı İktidarlal Konfederasyonumuzun ilişkilerinin günün koşullarına göre ve istemlerimiz doğrultusunda yürütülmesine karar vermiştir. DİSK bu iktidarın işçi ve emekçi halk yararına gireceği her olumlu adımı sonuna kadar destekleyecek, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın çıkarlarına ters düşebilecek karar ve uygulamalara karşı ise somut ve aktif mücadele verecektir.

TOPLU İŞÇİ ÇIKARMALAR, İŞSİZLİK VE PAHALILIK

Türkiye'nin en önemli sorunları arasında toplu işçi çıkarma, işsizlik ve pahalılık yer almaktadır. Bu ekonomik yapı ve ilişkiler zinciri içinde kalındıkça bu sorunlar daha da devan edecektir.

Açık işsiz sayısının 3 milyon üzerinde olduğu Türkiye'de özellikle 1978'in ilk altı ayı içinde, başta madeni eşya, tekstil, lastik, yapı ve kimya sanayi olmak üzere bir çok üretim dalında emperyalizmin dayattığı çeşitli koşulların sonucu olarak yoğun biçimde toplu işçi çıkarımı sürmektedir.

Teknolojik gelişimin ve tekelleşmenin hızlanması sonunda ham madde, enerji, döviz ve talep yetersizliği gibi gerekçelerle başta devrimci sendikalarımızın en bilinçli işçileri olmak üzere 20 bine yakın işçi topluca işten atılmışlardır.

Toplantı üyeleri yoğunlaşan toplu işçi çıkarmalara, fiyat artışlarına, işsizlik ve pahalılığa karşı aktif ve kararlı bir mücadele verilmesini kararlaştırmıştır.

BİRLİĞİN PEKİŞTİRİLMESİ

DİSK içinde birliğin pekiştirilmesi konusunda aşağıdaki ilkelere varılmıştır. Toplantı üyeleri şu noktaları karar altına almıştır:

a) Sendikaların sorunları kendi organları ve üyeleri tarafından çözülür. Çözülmemeyen konuların görüşülüp kotarıldığı yer DİSK organlarıdır.

b) Sendikaların iç işlerine karışmama ilkesi kabul edilir; DİSK'in ü ve üye sendikalarının sınıf örgütü olma yanında, kitle örgütü olması nedeni ile salt siyasi inançlarından dolayı kişi ve örgütler yönetimce dışlanamayacağı; yönetim grub ve kişilerin bu ilkeyi dikkate alarak başkalarına veya yönetime kendi görüşlerini dayatmayacağına temel bir ilke olarak kabul eder.

Toplantıya katılan üyeler ayrıca, DİSK Yürütme Kurulu tarafından rapor içinde bazı ilkelerin açıklığa kavuşması için getirilen yerumların, sendikaların organlarınına incelendikten sonra toplanacak DİSK Yönetim Kurulu'nda tartışılmasını kararlaştırmıştır.

SOMUT MÜCADELE HEDEFLERİ

Toplantıya katılan üyeler son olarak yukarıdaki görüşlerin ışığında kısa dönemde özellikle şu istemlerin hayata geçirilmesi için yoğun ve aktif mücadele verilmesini kararlaştırmışlardır.

. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü ~~kıskı~~ kısıtlayan TCK'nun 141 ve 142. maddeleri kaldırılmalıdır.

. Lokavt yasaklanmalıdır, sınırsız grev hakkı tanınmalıdır.

. Sendikalar Yasası, toplu iş sözleşmesi, grev ve lokavt yasası ve iş yasası başta olmak üzere çalışma hayatını ilgilendiren tüm yasa ve yönetmeliklerdeki anti-demokratik hükümler kaldırılmalıdır.

. Çalışanlar arasında işçi memur gibi yapay ayrımlar kaldırılmalı ve tüm çalışanlara grevli toplu iş sözleşmeli sendikal haklar verilmelidir.

. İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda etkin, kalıcı önlemler alınmalıdır.

. Haftalık çalışma süresi 45 güne indirilmelidir.

. Demokratik örgütler üzerindeki baskılara son verilmeli, faşist yuvalar dağıtılmalı, can güvenliği sağlanmalıdır.

Aylülünde Maden-İş 22. genel kurulunda şöyle diyordu:
 "İm için hayatımın son bulması kaçınılmazdır. Ama işçi sınıfına
 net asla!"

1979 1 Mayıs'ında yaptığı konuşmada:

"Gün birlik günüdür. Ortak savaşım günüdür. Faşist ve stalinist baskılar aynı merkezden, emperyalizmden ve işbirlikçilerinden kaynaklanı-
 yor. Bunlara karşı her türlü ayrılık ve ayrımları bir yana bırakarak işçi ve emekçi olarak birleşmemiz gerekiyor. Ülkemizi zindana çevirmek isteyenlere karşı koymanın başka yolu yoktur..." Ülkemizin içine düştüğü bunam bunalımlardan kurtulması için ulusal bağımsızlık ve demokrasi için tüm ulusal demokratik güçlerin işçi sınıfımızın öncülüğünde bir cephe içinde birleşmesinden başka yol yoktur! Faşist tırmanışı durduracak, emperyalizmi geriletecek ve ileri demokratek bir Türkiye'nin yolunu açacak olan tüm ilerici güçlerin örgütlü birleşik gücü ortak savaşımıdır."

DİSK'in 10. kuruluş yıldönümü konuşması:

"DİSK üç beş kişinin iyineyitenini eseri değildir. DİSK 1877'lerde ilk kez grev yapan 1920'lerde kurtuluş savaşının en ön saflarında döğüşen işgal altındaki İstanbul'da 1 Mayıs bayrağını yükselten yasa, baskı cinayet ve aldatmacalarla örgütlenmesine yasaklar konan işçi sınıfının tarihsel mücadelesinin doğal bir ürünüdür... Zaman bağımsızlık demokrasi, barış toplumsal ilerleme ve sosyalizm lehine ilerliyor. Zamanın akışını hızlandırmalıyız. Daha çok çalışmalı, daha kararlı ve uyanık olmalıyız. Acil görevimiz olan demokrasi mücadelesinin gerektirdiği güçbirliği için başı çekerken, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığından uluslararası işçi dayanışmasından ve elinde ta viz vermemeliyiz.... Unutmayalım ki, işçi sınıfının timsede olmayan bir silah vardır. Üretim işçi sınıfının elindedir. İşçi sınıfımız bu silahı, faşist bir cunta girişimine karşı kullanmakta bir an bile tereddüt etmeyecektir ve asla çekinmeyecektir."

DİSK'in kuruluş bildirisinde şöyle diyor:

"Konfederasyonumuz iç ve dış sömürücülerin Türkiye'de diledikleri gibi at oynatmalarına karşı çıkacak sömürü düzeni yerine sosyal adaletin gerçekleştirilmesini sağlamaya çalışacaktır.

"Konfederasyonumuz işçi lerin kendi sınıflarının bilincine dahakız hız lı eri=mesi için önüne dikilen tüm engelleri aşarak barıd barışırad başarıdan başarıya koyacak ,bütün bu amaçlara ulaşmak için mutlaka bilimi en etkin mücadele aracı yapacak,Anayasa'nın sözü ve özüyle uygulanmasını ısrarla savunacaktır."

~~DİSK'in 1971 Mayıs ayında 5. Genel Kurulunda yaptığı konuşması~~
"

DİSK'in 9. kuruluş yıldönümündeki konuşmasında:

"Ne tabanca tüfek ne zindan ve cop ve sınıf uzlaşmacılığının kırılan zinciri işçi sınıfının yükselen mücadelesini durduramayacaktır.Sınıfsal ve tarihsel sorumluluğumuz içinde kararlı ve emin adımlarla sömürüye,baskı ve zulme karşı birleşerek yürümeye devam edeceğiz."

6 Kasım 1970 Tarsus'ta Çukurova Anadolü Şirketi'ndeki grevci işçilere yaptığı konuşmasında:

" Bugün burada bir kavgayı görüyorsunuz.Bu kavga hak ve özgürlük kavgasıdır.Bu kavga işçilerin ezilmesinden ileri gelmektedir. Sizler bu özgürlük savaşımının ilk adımını greve çıkmakla atmış bulunuyorsunuz.İşçileri insan yerine koymayan ,esir gibi görö gören patron zihniyeti onları hak ve özgürlüklerini tanımayan bu sakat zihniyetin zincirini kıracağız,Kıracağız!Buna kesin kararlıyız!"

D İ S K
TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
V. Genel Kurulu'nda alınan
K A R A R L A R

1 — KADIN HAKLARI

Kadın işçilerimizin yoğun olarak çalıştırıldığı işyeri bölgelerinde, yaşam koşullarının kolaylaştırılmasını belli ölçülerde gerçekleştirmek amacı ile kreşler açılması, çalışan kadınlarımızın, gerek aile birliği, gerekse toplum düzeni içinde ve de çalışma hayatında erkeklerle eşit hak ve eşit ücrete sahip olmalarının sağlanması, Anadolu kadınının erkekler karşısındaki durumunun «tarlada ırgat, yataкта avrat» anlayışından kurtarılması ve hedeflerin uygulama kazanmasını gerçekleştirmek için seminerler düzenlenmesine, açık oturumlar yapılması, Birleşmiş Milletler Örgütüncü Uluslararası Kadın Hakları Yılı ilân edilen 1975 yılında Türk kadınının, yasalardaki ilerici ve eşitlik ilkesine dayanan hükümlere rağmen uygulamada hâlâ birçok hak ve özgürlüklerden yoksun bulunduğu da sap-

tandığından, Türk kadınının, ekonomik bağımsızlığa ve gerekli sosyal haklara kavuşturulması için gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

2 — CUMARTESİ GÜNLERİNİN BÜTÜN İŞYERLERİ İÇİN TATİL KABUL EDİLMESİ

Dünyanın birçok ülkelerinde haftalık çalışma süresinin her yıl biraz daha kısaltıldığını, bizde de 1961 Anayasasının işçilerin ve devlet memurlarının dinlenme haklarını güvence altına almış ve 657 sayılı Yasayla haftada 40 saatlik bir çalışma düzeni getirilmiş olduğunu, daha sonra çıkarılan bir Kararname ile bu yolda ileri bir adım atılmış bulunduğunu, gerek randıman arttırılmasında gerekse işsizliğin azaltılmasında iki gün tatilin etkin bir uygulama olacağı görüşülüp tesbit edildiğinden Cumartesi günlerinin bütün işyerleri için tatil olarak kabul edilmesi, buna karşılık işçilerin ücretlerinde hiç bir eksilme olmaması için gerekli Yasanın çıkarılmasını sağlamak amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

3 — KIDEM TAZMİNATI

Kıdem tazminatının, toplu sözleşmelerin çoğunluğunda 30 güne ve daha üst düzeye çıkarılmış bulunduğunu, güçsüz sendikaların üyelerinin ve sendikasız işçilerin böylece yasal yoldan aynı hakka kavuşmalarının zorunlu hâle geldiğini ve işten çıkarılan işçilerin yıpranma ve artı değer kayıplarının tümünü işverene bırakmalarının haksız, mantıksız ve asla kabul edilemeyecek bir tasarruf olduğunu tesbit ederek, kıdem tazminatının bir yıldan fazla çalışmış olmak şartıyla, işe başlanıldığından itibaren her yıl için 30 günlük ücret tutarında olması ve işten istifa yoluyla ayrılma halinde dahi, tazminat alma hakkından yararlanılması ve bu tazminatların miktarı ne olursa olsun

vergi dışında bırakılmaları için gerekli Yasanın çıkarılmasını sağlamak amacı ile gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

4 — İŞ KANUNU'NUN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ

Dünyanın her yanında, çalışma koşullarının insancılaştırılması yönünde güçlü akımların belirdiği ve önemli adımlar atıldığı, işçilerin çalışma ve iş güvenliklerinin sağlanmasının bir numaralı sorun haline geldiği günümüzde, 1475 sayılı İş Kanunu'nun birçok maddesinin çağdışı kaldığını tesbit ederek, başta, işçilerin işverence cezalandırılmasının ve tazminatsız işten çıkarılmalarının kesinlikle yasaklanması hususu gelmek üzere, İş Kanunu'nun demokratikleştirilmesi ve işyerinde işçileri ilgilendiren tüm konularda işçi sendikalarının söz ve karar sahibi olmaları için gerekli Yasa değişikliğinin yapılmasını sağlamak amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

5 — GREV HAKKININ TOPLU SÖZLEŞME DÜZENİNE BAĞLI OLMAKSIZIN TANINMASI

Anayasanın 47. maddesiyle genel olarak tanınmış bulunan grev hakkının, daha sonra çıkarılan kanunlarla, salt toplu sözleşmelerin yapılmasına bağlanıp son derece sınırlandırıldığını, oysa Batılı ülkelerde grev hakkının böyle çok dar bir çerçeveye kısıtlandırılmamış olduğunu tesbit ederek grev hakkının kullanılmasının toplu sözleşme düzenine bağlı olmaktan kurtarılıp; genel grev, dayanışma grevi, uyarı grevi, süreli grev ve benzerleri gibi tam olarak tanınması, yani grev hakkının hiçbir kısıtlama yapılmaksızın tüm çalışanlara tanınması yolunda yasal değişikliklerin yapılmasını sağlamak amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

6 — HER TÜRLÜ GREV HAKKININ TANINMASI VE LOKAVT'IN SUÇ SAYILMASI

Anayasanın 47. maddesiyle genel olarak tanınmış bulunan grev hakkının, daha sonra çıkarılan kanunlarla son derece sınırlandırıldığını, Batılı ülkelerde, grev hakkının çok geniş bir hak olarak tanınıp uygulandığını ve devletin ekonomik bakımdan zayıf durumda olanı koruması gerektiği gerçeği karşısında kamu gücünün grevle lokavt dengelemesinin söz konusu olamayacağını, ayrıca, lokavtın bir hak olarak kabul edilemeyeceğini, süreli grev, dayanışma grevi ve genel grev haklarının tam olarak tanınması ve işçileri aileleriyle birlikte açlığa ve sefaletle mahkûm etmek demek olan lokavtın yasaklanmasını ve toplu işçi çıkarmaların bir suç sayılması için gerekli Yasaların çıkarılmasının sağlanması amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

7 — DİSK'İN EN AZINDAN HAFTALIK BİR YAYIN ORGANINA SAHİP OLMASININ SAĞLANMASI

Günümüzde, işçi sınıfının eğitilmesi, örgütlenmesi ve bilinçlendirilmesinde yayın yoluyla yapılan girişimlerin her gün biraz daha önem kazandığı bilindiğinden her sendikanın ayrı bir yayın organına sahip bulunması uygulamasının, günümüz koşulları ve gelişen örgütlenme hızımız açısından dikkate alınarak haftalık ve DİSK yönetiminde merkezî bir tek yayın organı çıkarılması doğrultusunda çaba gösterilmesine ve bu dergide her sendikanın örgütlenme, toplu sözleşme vs. gibi çeşitli eylemlerine derginin olanakları dikkate alınarak yer verilmesine oybirliği ile karar verildi.

8 — SENDİKA SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜNÜN YASAL BİR ZORUNLUK HALİNE GETİRİLMESİ (REFERANDUM)

Toplu sözleşmeleri düzenleyen Yasanın, bugün, sarı sendika şebekelerinin, işçilerin imzalarını taklit etmeleri ve benzeri kanunsuz yollara başvurmaları ve böylece işçileri aldatmada zaman zaman başarıya ulaşmada etkin bir araç haline geldikleri saptandığından, toplu sözleşme yapmaya yetkili sendikanın kararlaştırılmasında, sendika seçme özgürlüğünün, ilgili işyerindeki işçilerin istedikleri sendikayı «gizli oy - açık sayım» (Referandum) yoluyla belirtmeleri biçiminde, bir Yasanın kabul ettirilmesi amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

9 — İŞYERİ TOPLU SÖZLEŞME DÜZENİNİN SAĞLANMASI

Toplu sözleşmelerin, işyeri ve işkolu diye iki düzeyde yapılmasının toplu sözleşme düzenini çığından çıkarıp, işçiler açısından birçok haksızlıkları doğurduğu gibi, işkolu düzeyinde yapılacak toplu sözleşmelerin marjinal işyerlerini de hesaba katma zorunluğu yüzünden işçi hak ve çıkarlarında düşmelere yol açacağını, bundan başka, Batılı ülkelerde çok güçlü işçi ve işveren sendikaları konfederasyonları bulunmasına rağmen, işkolu düzeyinde yapılan sözleşmelerden, bölgesel ve işyerleri düzeyindeki sözleşmelere doğru bir gidiş olduğu saptandığından, Türkiye'de toplu sözleşmelerde, yalnız işyeri ya da işyerleri düzeyinde yapılacak bir düzene kavuşturulması için gerekli Yasa değişikliklerinin yapılmasının sağlanması amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

10 — KAMU EKONOMİK KURULUŞLARININ İŞVEREN ÖRGÜTLERİNE ÜYE OLMALARI

Ekonomik kamu kuruluşlarının işveren örgütleriyle olan ilişkileri ve bu kuruluşların bağımsız birer tüzel kişiliğe sahip olması gereği, bu gerekten çıkarak, tüm kamu kesimi birimlerinin özel kesim işveren örgütleri içinde yer almalarının Anayasamızın ve Sendikalar Kanunu'nun ilgili maddelerine ters düştüğü, örneğin; işveren sendikalarının siyasal nitelikteki görüşlerini açıklamaları halinde, böyle bir örgütlenmenin hukukiliğini savunmanın olanaksızlığı saptandığından, kamu kesimini gerçekten devlete ait olmaktan çıkaran bugünkü duruma son verilmesi ve ekonomik kamu kuruluşlarının işveren örgütleri içinde yer almalarının, yani, onlara üye olmalarının, özde, işçilerin daha iyi bir yaşam elde etmek amacına dönük olan grevlerini kırmayı hedefleyen işverenlere yardımcı olmaları sonucunu yaratacağı, bu itibarla, ekonomik kamu kuruluşlarının bu üyelik durumlarının önlenmesi için, DİSK'in, gerekli yasal değişikliğin yapılması amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

11 — İŞÇİ - MEMUR AYIRIMI

Anayasanın devlet yönetimindeki «aslî ve sürekli görevler»i görenleri memur saydığını, bunun dışında, ister kamu, ister özel kesimde çalışanların işçi olduklarının geçerli olduğu, İşçi - Memur ayrımının bu ilke açısından ele alınması ve bu ayrımın ortadan kaldırılması için gerekli yasal değişikliklerin sağlanması amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

12 — İŞKOLLARININ SAYISININ 16'YA İNDİRİLMESİ

Halen yürürlükte olan işkolları yönetmeliğinin hem uluslararası normlara uygun olmadığını, hem de işkolu

sayısının yüksek tutularak sendikaların bölünmesinin amaçlandığı saptandığından, Türkiye'de sendikaların işkolu sayısının DİSK Ana Tüzüğünde olduğu gibi sınıflandırılarak 16 işkoluna indirilmesi için gerekli yasal değişikliğin sağlanması amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

13 — KOOPERATİFÇİLİK

Anayasa'nın, kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almakla Devleti görevlendirdiğini, bugün kooperatifçilik alanındaki çalışmaların ve mevzuatın ise yetersiz olduğu saptandığından, Türkiye'de kooperatifçiliğin yaygın bir halde geliştirilmesi ve emekçi halkımızın yararına oluşturulması için gerekli Yasaların çıkarılması amacıyla etkin bir çalışma içine girilmesine oybirliği ile karar verildi.

14 — TOPRAK REFORMU

Anayasa'nın, toprağın verimli olarak işletilmesini gerçekleştirmek ve topraksız olan, ya da yeter toprağı olmayan çiftçiye toprak sağlanması ve keza tarımsal ürünlerin toplumun yararına uygun olarak arttırılması ve tarımla uğraşanların emeğinin değerlendirilmesi için gerekli tedbirleri almakla Devleti görevlendirdiği saptandığından, Türkiye'nin sosyal adalet içinde kalkınması ve sanayileşmesinin ayrılmaz bir gereği olarak toprak reformunun en kısa zamanda ve gerçek anlamında yapılmasını sağlamak amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

15 — SAHİLLERİN YAĞMASININ ÖNLENMESİ

Deniz, göl ve nehirlerin devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu, buna rağmen, sahillerimizin yağma edilmesi sorunu ile karşı karşıya bulunduğu, deniz, göl ve

nehirlerin uzantısı olan sahillerde meydana getirilmiş olan her türlü tekel ve ayrıcalığın kaldırılması ve bundan böyle de bu yağmaya son verilmesi, sahillerden herkesin para ödmeden yararlanabilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

16 — BESLENME

Türkiye'de yapılan inceleme ve araştırmaların da gösterdiği gibi, işçi sınıfımızın genellikle beslenme bakımından yetersiz koşullar içinde olduğu, ücretlere sağlanan zamların yanısıra etkin bir beslenme siyasetinin izlenmesinin de gerektiği, bu itibarla, işçilerimizin beslenmesi konusunda bilimsel bir araştırma yapılması ve çıkan sonuca göre gerekli yerlere, izlenmesi gereken beslenme siyasetinin ve buna uygun olarak alınması gereken tedbirlerin duyurularak önerilerde bulunulması için çalışmalar yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

17 — RADYOAKTİF IŞINLAR SORUNU

Günümüzde, başta işçilerin çalıştıkları işyerleri çevresi gelmek üzere, çevrenin kirlenmesi sorununun uluslararası önem kazandığı, işçilerin güvenliği ve sağlıklarının korunmasının yeni boyutlara ulaştığı, atom reaktörlerinin kurulmasıyla havadaki ozon tabakasının kalınlığının azalması ve atom denemeleri sonucu radyoaktif ışınların insanlar ve insanlara yararlı hayvanların geleceği açısından hergün biraz daha tehlikeli hâle geldiği saptandığından, insanların, dünyada barış içinde yaşamalarını sağlayacak, ancak, bu gerçekleşene kadar da devletlerin, mümkün olduğu kadar az silâhlanma ile azami güvenlik içinde olmalarını gerçekleştirecek bir yolun izlenmesi için gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

18 — DISK ve ÜÇÜNCÜ DÜNYA SENDİKALARI

Uluslararası siyaset düzeyinde hergün biraz daha önem kazanan «yumuşama»nın uluslararası sendikal düzeyde de etkisini gösterdiğini, farklı dünya görüşlerine sahip ülkeler sendikaları arasında ikili, ya da çok yanlı temaların hergün biraz daha arttığını ve bu arada hiç bir bloka bağlı olmayan devletlerin ve bunların sendikalarının etkinliklerini giderek arttırdıklarını da saptandığından, DISK'in «yumuşama» siyasetine yönelik bir siyaset izleyen, Avrupa Sendikalar Federasyonu gibi bölgesel sendika merkezleriyle ilişki kurmakla birlikte, buna paralel olarak çeşitli ülkeler ve özellikle Üçüncü Dünya Ülkeleri Sendikalarıyla da temalarını arttırması için çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

19 — DISK'İN DIŞ İLİSKİLERE DAHA ÇOK ÖNEM VERMESİ

Uluslararası işçi dayanışmasının eski ve onurlu bir geçmişi olduğu, bu itibarla, uluslararası ilişkilerin hergün biraz daha önem kazandığı, başta çok uluslu şirketler olmak üzere, sendikaların, ulusal alanda tekeli sermaye ile tek başına mücadele olanaklarının azaldığı gerçeğinden çıkarak, işçi sınıfının sorunlarının tam bir uluslararası işbirliği ve dayanışma içinde çözümlenebilmesi için, dış ilişkilere çok daha fazla önem verilmesi gereğine oybirliği ile karar verildi.

20 — YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZ

İşçilerimizin kendi vatanlarında çalışacak iş bulmalarının temel sorun olduğu, ancak, bugün yurt dışında çalışan işçilerimizin çeşitli sorunlarına da çözümler getirmenin kaçınılmazlığı saptandığından, işçilerimizin, yurt dışına

gitmek için başvurdukları andan başlayarak, çalışmak üzere gönderdikleri ülkelerde bulundukları sürece, her bakımdan korunmalarını sağlamak amacıyla olduğu kadar, geri döndüklerinde devletin kendilerine iş bulmasının sağlanması amacıyla her türlü tedbirin alınması için gerekli çalışmaların yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

21 — DİSK EĞİTİM VAKFININ KURULMASI

Günümüzde, işçi çocukları için eğitim dlanında fırsat eşitliğinin sağlanamamış olduğu, bu yüzden yetenekli işçi çocuklarının başarı göstermeleri olanağı bulunmadığı, esasen ülkemizdeki eğitim sisteminin, düzenin doğal bir sonucu olarak bozuk bir eğitim sistemi olduğu, ülkemizde, özellikle okul olmayan köylerimizin okula kavuşturulması, öğretim ve eğitim sistemimizin tüketici durumdan kurtarılıp, üretime dönük bir öze kavuşturulması, bunun gerçekleşmesi için de, Köy Enstitüleri modelinin özü esas alınarak çağımızın koşullarına uygun biçimde oluşturulmasını okul yönetimlerinin demokratlaştırılmasını, bunların belli ölçülerde gerçekleştirilmesi için tüm ilerici kuruluşlar ve yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkmalarını sağlamak amacıyla burs verme, öğrenci yurtları kurma işçi görevleri yüklenecek bir Eğitim Vakfı kurma gibi hedefler için çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

22 — ÇALIŞMA SAATLERİ DIŞINDA ÖĞRENİM

Halkımızın ve işçi sınıfımızın öğrenim gereksinmesinin karşılanmasının devlete Anayasa ile bir ödev olarak verildiği saptandığından, işçilerin çalışma saatleri dışında klâsik öğrenim görmeleri ve başarılı işçilerin bu yolla, en yüksek öğrenim derecelerine kadar çıkmalarının sağlanması amacıyla kendilerine gece öğrenimi yapabilmeleri için maddî olanak imkânı da verilmesi doğru olacağından,

bu konu ile ilgili olan Yasaların çıkarılması yönünde çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

23 — GENÇ İŞÇİLERİN KORUNMASI

İşçi sınıfımızın geleceği demek olan genç işçilerimizin, bugün, toplum ve çalışma hayatında gereği gibi korunmadıkları, bu genç işçilerin, gerek çalışma koşullarının, gerekse genel ve meslekî eğitimlerinin gerçekçi bir biçimde ele alınmadıkları anlaşıldığından bu konuda gerekli çalışmalarda bulunulmasına ve çaba gösterilmesine oybirliği ile karar verildi.

24 — ASGARİ GECİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİ OLARAK SAPTANMASI

Türkiye'de, gerek dolaylı vergilerin ağırlığı, gerekse dolaysız vergilerin ücret ve maaşlılardan kolayca kesilmesine karşılık, öbür bazı kesimlerin adil bir vergilendirme uygulanması içine sokulamamış olması nedeniyle vergi yükünün esas itibarıyla emekçi kesimlerin omuzlarına yükletilmiş olduğu saptandığından, işçilerin içinde bulundukları bu güç ekonomik durumdan kurtarılmasının sadece bir yolu olarak, vergi dışı bırakılan asgarî geçim indiriminin asgarî ücret düzeyi olarak saptanması için gerekli yasal değişikliklerin yapılmasının sağlanması amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

25 — İŞSİZLİKLE MÜCADELE VE İŞSİZLİK SORUNU

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ekonomik ve siyasî sistemde işsizlik sorununu tam olarak çözümlenemez. Bu sorun ancak diğer sorunlarımız gibi işçi sınıfının iktidarınca çözümlenir. DİSK'in bu konuda da etkin yasal bir çalışma yapmasına oybirliği ile karar verildi.

26 — TARIM İŞÇİLERİNİN KANUNDA HİMAYESİ

Tarım işçilerinin, bugüne kadar sürekli olarak ihmal edilmiş oldukları ve her türlü sosyal güvenlikten yoksun bırakıldıkları, Tarım İşçileri Kanunu'nun hâlâ çıkarılmamış olması nedeniyle bunların etkin bir sendikalaşma içine girmeleri olanağının da bulunmadığı bilindiğinden, tarım işçilerinin sosyal güvenliklerinin, örgütlenmelerinin ve çalışma koşullarının düzeltilerek geliştirilmesinin tam anlamı ile yasaların himayesine alınması için gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

27 — SOSYAL SİGORTALAR KURUMU'NUN ÖZYÖNETİME KAVUŞTURULMASI

İşçilerin sosyal geleceklerinin güvencesi demek olan Sosyal Sigortalar Kurumu'nun ve bu Kurumun yönetiminin işçilerin çıkarlarına ters düşen bir yönde olduğunu, başta Teşkilât Kanunu olmak üzere kurumun yeniden örgütlenmesi gerektiği saptandığından, SSK'na yatırılan işçi primlerinin işverenlere peşkeş çekilmesine engel olacak prim yatırmayan işverenlere ağır müeyyideler yükleyecek, tüm işçilerin sigortalı olmalarını ve Kurumun yönetiminde söz ve karar sahibi durumuna getirilmelerini sağlayacak hükümlerle donatılmış bir Yasanın çıkarılması için gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

28 — SOSYAL SİGORTALAR KURUMUNUN KONUT YAPTIRMASI

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun üyelerinin konut gereksinimlerini kendi olanakları içinde karşılamak amacıyla uygulamakta olduğu programın, geniş bir işçi kitlesinin konutlardan yararlanmasına olanak vermediğini 1962 — 1972 yılları arası konut kredisi alan sigortalıların tümü sigortalı sayısının ancak, ortalama %2.66'sını meydana getirdiği

saptanarak, işçilerin konut sorununun çözümlenebilmesi için Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kendi kuracağı inşaat işletmesi eliyle hiçbir aracıya fırsat vermeden konut yaptırmayı ve bunları işçilere vermesi yolunun izlenmesini sağlamak üzere gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

29 — GECEKONDU SORUNU

Büyük şehirlerimizdeki gecekondularda yaşayan yurttaşlarımızın çok zor koşullar altında yaşadıklarını, ancak, bu sorunun Türkiye'nin öbür koşullarından ayrı ele alınmasının doğru olmayacağı saptandığından, kısa vadede, gecekondularda oturan vatandaşlarımızın yaşama koşullarının düzeltilmesini sağlayacak ve uzun vadede de, gecekonduların meydana gelmesi nedenlerini ortadan kaldıracak bir toprak reformu, sanayileşme ve çalışma politikasının izlenmesini gerçekleştirecek girişimlerde bulunulması için gerekli çalışmalar yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

30 — HEKİMLİĞİN SOSYALİZASYONU

Halkımızın sağlığı konusunun ele alınmasını ve Anayasa'nın, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşamasını ve sağlık hizmetlerinden yararlanmasını Devlete görev olarak vermiş olduğu saptandığından, hekimliğin bir ticaret metayı olmaktan çıkarılması, gerçek ve etkin bir Genel Sağlık Sigortası için gerekli yasal tedbirlerin alınması amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

31 — DOĞAL KAYNAKLARIN DEVLETLEŞTİRİLMESİ

Doğal zenginliklerimizin kullanılışı konusunun ele alınması, doğal kaynaklarımızın sömürülmesine bir son veril-

mesine bir son verilmesi ve bu kaynakların yalnız ve yalnız ülkemizin yarar ve çıkarına işletilmesi amacıyla kamu yararına olmak üzere devletleştirilmesi için DİSK'in etkin bir çalışma yapmasına oybirliği ile karar verildi.

32 — ENERJİ SORUNU

Ülkemizin enerji sorununun ele alınması ve yurdu-muzun gerek güvenliği, gerekse kalkınmasıyla çok yakın-dan ilgili bulunan enerji alanında ulusal bir politika izlen-mesi gerektiği saptandığından, DİSK'in, Türkiye'nin, ge-reksindiği enerjinin sağlanmasında dışa bağımlılığına son verecek ve doğal kaynaklarımızdan yararlanmayı azamiye çıkaracak ve bu arada en son teknolojik gelişmeleri ya-kından izleyecek bir enerji politikasının belirlenmesini sağ-lıyacak çalışmalarda bulunulmasına oybirliği ile karar verildi.

33 — FAŞİZME KARŞI İLERİCİ VE DEMOKRATİK GÜÇLERLE YAPILACAK İŞBİRLİĞİ

Şu husus kesinlikle bilinmektedir ki, Türkiye Sosya-list hareketinin tarihçesi, daha gerilere dayanmakla bera-ber, inişli çıkışlı dalgalanmalarla, ancak 1929 yılından bu yana kalın çizgilerle belirlenmeye başlamıştır. 1961'den bu yana da, toplumcu sendikaların sınıfsal görevleri doğrul-tusunda omuz vermeleriyle, bu belirginlik en kesin bir do-ruğa ulaştırılmıştır.

DİSK, 1961'den sonra, gittikçe yükselen bu grafiğin, hiç unutulmaması gereken ve sosyalist hareketin önemli bir taşıyıcısı olan büyük potansiyel gücü olmuştur. Ve gele-cekte de, Türkiye koşulları içinde böyle olacaktır.

Bu potansiyel güç, şimdi, önemli bir sorunla karşı karşıyadır:

Sosyalist bir örgüt olduğu bilinen ve işçi sınıfımızın devrimci pratiği içinde sınıfsal görevini sürdüren DİSK'in strateji ve taktik hataları ile zedelenmemesi, yara alma-ması gereklidir. Kaldı ki, DİSK'in devrimci niteliği olan ve etkin ekonomik bir mücadele sürdüren sendikal bir örgüt olarak da varlığını titizlikle koruması, Türkiye sosyalist ha-reketinin geleceği bakımından önemlidir.

Bu itibarla ülkemizin, bugün içinde bulunduğu somut koşullar özellikle dikkate alınarak, çeşitli sol partiler yel-pazesi karşısında DİSK'in mevcut yerinin açıkça saptanma-sında ve bu doğrultuda çaba ve eylem sürdürmesinde bü-yük faydalar vardır.

Dünyamızda, artık, sosyalist uygulamanın, 50 yılı aş-kın bir pratiği var. Çeşitli ülkelerde, bu pratik, bir tornadan çıkmışcasına birbirinin aynı değildir. Hele geri kalmış, az gelişmiş ülkelerde, sosyalizme giden bu pratiğin başka başka yöntem biçimleri vardır. Bu itibarla, Sayın Kongre-mizin bütün bu koşulları dikkate alarak, günümüzde, ile-rici, yurtsever, demokratik güçlerin, kısa süreli amaçlar içinde demokratik özgürlüklerin yerleşmesi ve faşizme et-kin biçimde karşı konularak halkımızın can güvenliğinin sağlanması için, birlikte somut eylemler sürdürülmeli, ön-celikle, işçi sınıfımızın bu eylemde bütünleştirilmesi sağ-lanmalıdır.

Bu bakımdan, DİSK'in, sol partiler ve tüm demokra-tik ilerici güçler yelpazesi karşısındaki durumu saptanın-ken, saydığımız gerekçenin, özellikle, devrimci pratiğin doğruları içinde dikkate alınması tarihi bir sorumluluktur.

Bu itibarla,

— 12 Mart döneminin verdiği derslerden yararlanıl-ması ve Türkiye'nin bugünkü koşullarını unutmayarak, ay-

rica faşizmin kendi doğrultusunda bir düzen kurmak için fırsat kolladığını da hesaba katarak, Türkiye'de demokratik hak ve özgürlüklerin tam anlamı ile yerleşmesi ve pekiştirilmesi için, bütün ilerici ve yurtsever demokratik örgütlerle işbirliğine gidilmesi, bu amaçla bu konularda somut bir işbirliğini de sağlamak amacıyla gerekli çalışmalarda bulunulması,

— Anayasamızın içinde yer alan özgürlüklerin başında düşünce özgürlüğünün geldiğini, bugünkü yasal durum ve uygulamanın Anayasanın doğal özgürlükler ilkesine ters düştüğünün hayatın her kesiminde görülüp, saptandığı, bu itibarla salt düşüncenin bir suç olması ve cezalandırılmasının ortadan kaldırılması için en etkin biçimde bir çaba gösterilmesi,

— Türk Ceza Kanunu'ndaki sınıfsal bilinçlenmeyi sınırlayan ve salt düşüncüyü suç sayıp cezalandırmayı amaç edinen, 1930 tarihli İtalyan faşist Kanunundan alınan 141 ve 142. maddelerin, 1961 Anayasası ile getirilen doğal özgürlüklere ve çağımızın içinde yaşadığı uygarlık düzeyine ters düştüğünü, ayrıca adı geçen maddelerin, faşist İspanya hariç, hiçbir Avrupa ülkesinde bulunmadığı, Portekiz ve Yunanistan'da bile son gelişmelerden sonra o ülkelerin Ceza Kanunlarından da atıldığı bilindiğinden DİSK'in bu çok önemli ve ölüm cezasının yasadan kaldırılmasını hedefleyen konular üzerinde de etkin bir mücadele vermesini,

— İşçi sınıfımızdan ve tüm emekçi kitlelerden yana olan Anayasamızın getirdiği özgürlüklerden tedirgin olanların 12 Mart döneminden yararlanarak, 1961 Anayasasını üç kez değiştirdiklerini ve Anayasada yer alan hak ve özgürlükleri işlerlikten alıkoymuş oldukları açık ve seçik bilindiğinden, Anayasal özgürlüklerin korunması ve geliş-

tilmesi için DİSK'in etkin bir mücadele sürdürerek Anayasamızın 1961'deki özüne kavuşturulması doğrultusunda bir eylem sürdürülmesini,

— Sermaye sınıfının emekçi sınıflar üzerindeki açık diktatörlüğü demek olan ve ucu emperyalist tekellere dayanan insanlığın baş belâsı faşizmin dünyamız ve Türkiye'miz için de büyük bir tehlike olduğunu, yurdumuz dahil, birçok ülkede, bugün de. faşizmi tezgâhlamak için emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin fırsat kolladıkları asla unutulmayarak, DİSK'in faşizme karşı yoğun bir mücadele sürdürmesi gereklidir.

Bütün bu konularda, günümüzün koşulları içinde ve kitlelerle yukarıda belirttiğimiz hedefler doğrultusunda bütünleşen ilerici ve önemli bir demokratik güç olduğu inkâr edilemeyen CHP ile de, güç birliği yapma doğrultusunda eylem içinde olmanın büyük yararları olacaktır.

Bu itibarla DİSK'in bu doğrultuda eylem sürdürmesine oybirliği ile karar verildi.